

Pedagogisch Beleid

KINDEROPVANG
MAARHEEZE

2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Visie en hoofddoel
  - 2.1 Visie op de ontwikkeling van kinderen
  - 2.2 Visie op opvoeden
  - 2.3 Pedagogisch hoofddoel
  - 2.4 VVE visie op Kinderdagverblijf Kiekeboe
3. Pedagogisch medewerkers
4. Pedagogische uitgangspunten
  - 4.1 Sociaal emotionele veiligheid
  - 4.2 Sociale competenties
  - 4.3 Persoonlijke competenties
  - 4.4 Overdracht van waarden en normen
  - 4.5 Belonen en corrigeren
  - 4.6 Drie-uursregeling
  - 4.7 Vaste gezichtencriterium
  - 4.8 Mentorschap
5. Ontwikkelingsgericht werken
  - 5.1 Protocol signalering
  - 5.2 Observeren van kinderen
6. Werkplan
  - 6.1 Communicatie met ouders
  - 6.2 De indeling in stam- en basisgroepen en leeftijdsopbouw
  - 6.3 Beroepskracht-kind-ratio (BKR)
  - 6.4 De stam- en basisgroepen
  - 6.5 Wennen
  - 6.6 Afnemen extra dagdelen
  - 6.7 Algemene informatie
  - 6.8 Werkplan de Tovertuin en Smurfendorp (0-2 jaar)
  - 6.9 Werkplan het Kabouterbos (2-3 jaar)
  - 6.10 Werkplan de Piratenboot (3-4 jaar)
  - 6.11 Werkplan Vlinderplein (0-4 jaar)
  - 6.12 Werkplan BSO Kiekeboe (4-12 jaar)
7. Organisatie
  - 7.1 Stichting Kinderdagverblijf Maarheeze
  - 7.2 Interne klachtenregeling Stichting Kinderdagverblijf Maarheeze
  - 7.3 Veiligheid- en gezondheidsbeleid
  - 7.4 Toezicht door GGD instanties
  - 7.5 Stagiaires
8. Aanwezige protocollen

1. Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Stichting Kinderdagverblijf Maarheeze deze stichting is onderverdeeld in kinderdagopvang en Buitenschoolse opvang.

Wij willen als Kiekeboe een goede kinderopvang organisatie zijn. Maar wat houdt dat precies in? Naast gediplomeerd personeel en een aangepaste accommodatie is er een veiligheidsgezondheidsplan, een werkwijze en zijn er pedagogische uitgangspunten. Het pedagogisch beleid beschrijft deze twee laatste zaken.

Ons doel met het omschrijven van onze werkwijze in het pedagogisch beleid is onder andere om ouders, stagiaires en andere belangstellenden inzicht te geven in onze manier van werken. Naast het intake gesprek en het wennen van ouder en kind op de groep geeft dit een beeld van wat een kind gedurende een dag op onze kinderopvang meemaakt en hoe er door ons wordt gehandeld. Voor de kinderen is het belangrijk dat de werkwijze per groep niet te veel afwijkt zodat de overgang van een groep naar de volgende een niet te grote stap is. Voor ons als pedagogisch medewerkers van Kiekeboe is het pedagogisch beleid een handvat voor ons handelen. Wij staan achter deze manier van werken.

Dit pedagogisch beleid is echter nooit af. Het pedagogisch handelen is altijd in beweging. Het pedagogische beleid zal dus ook elk jaar weer worden aangepast. Op deze manier kunnen wij kritisch blijven kijken naar onze manier van handelen. Ook de oudercommissie heeft een adviesrecht in de totstandkoming van het pedagogisch beleid. Jaarlijks wordt het pedagogisch beleid met de oudercommissie besproken.

Nieuwe medewerkers van Kiekeboe wordt gevraagd het pedagogisch beleid te lezen om te kijken of ze zich kunnen vinden in onze manier van werken.

Graag horen wij van de ouders wat zij van ons beleid vinden. Wij staan open voor op- en aanmerkingen en nieuwe ideeën.

2. Visie en Hoofddoel

2.1 Visie op de ontwikkeling van kinderen:

Elk kind is verschillend en moet de mogelijkheid krijgen zich op zijn eigen individuele manier te ontwikkelen. Die ontwikkeling kan pas optimaal plaatsvinden als het kind zich in een, voor hem/haar vertrouwde omgeving bevindt. Kiekeboe moet voor het kind een plaats worden waar het zich thuis kan voelen, vertrouwen kan hebben in ons als pedagogisch medewerkers, in zichzelf en in de andere kinderen.

2.2 Visie op opvoeden:

Wij als pedagogisch medewerkers op Kiekeboe nemen een deel van de opvoeding van de kinderen op ons. Onze visie is dat opvoeden het begeleiden van kinderen naar hun zelfstandigheid is. Wij als pedagogisch medewerkers kunnen dit bevorderen door kinderen te stimuleren in hun cognitieve, sociale, emotionele en lichamelijke ontwikkeling. Wij doen dit aan de hand van de 4 ontwikkelingsdomeinen uit de Wet Kinderopvang. Maar ook door zelf het goede voorbeeld te geven.

2.3 Pedagogisch hoofddoel:

Wij streven ernaar een omgeving voor het kind te creëren waarin het zich thuis kan voelen, zodat er ruimte is voor het ontwikkelen van zijn zelfstandigheid, individualiteit en emotionaliteit. Wij stimuleren het respect voor zichzelf en elkaar door dit ook zelf uit te dragen.

2.4 VVE visie op kinderdagverblijf Kiekeboe

VVE staat voor, voor- en vroegschoolse educatie.

Er zijn veel verschillende methodes die je kunt gebruiken om VVE aan te bieden. Deze zijn inmiddels zover ontwikkeld dat een VVE programma ook gebruikt kan worden voor het stimuleren van de verschillende ontwikkelingsgebieden. Stichting kinderopvang Maarheeze is geen gecertificeerde VVE opvang. Toch zijn al onze medewerkers die VVE aanbieden in het bezit van een VVE certificaat en voldoen allen aan de F3 taaleis. Voor het stimuleren van deze vaardigheden gebruiken wij het VVE programma Uk en Puk. Door gebruik te maken van dit VVE programma willen wij een vaste/herkenbare lijn trekken op alle opvanggroepen op het kinderdagverblijf. Kinderen werken al van jongs af aan met thema's, dagritme kaarten en visuele materialen zoals foto's. Ook de groepen worden ingericht om goed te kunnen ontwikkelen. Zo zullen er verschillende speelhoeken bij elk thema gemaakt worden op de groepen. Ouders worden hierbij betrokken middels een nieuwsbrief bij elke nieuw thema. Zij kunnen zo zien waar de kinderen mee bezig zijn, de activiteiten, liedjes e.d. worden in de nieuwsbrief vermeld. Plus tips om hier thuis verder mee aan de slag te gaan. Om de ontwikkeling van kinderen goed in beeld te brengen, maken we gebruik van het observatie- en registratie instrument KIJK!

3. De pedagogisch medewerkers

In de kinderopvang staat het kind centraal. Het kind ontwikkelt zich in interactie met zijn omgeving. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen een drietal interactieprocessen:
de interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind,
de interactie tussen het kind en de materiële omgeving,
de interactie tussen het kind en de andere kinderen.

De pedagogisch medewerker is daarmee de belangrijkste spil van de opvang. Het zijn namelijk niet alleen haar directe interacties met het kind die de kwaliteit beïnvloeden, maar ook haar invloed op de interacties van het kind met de materiële omgeving en die met de andere kinderen. Dit bepaalt in hoge mate de ervaringen die het kind opdoet tijdens de opvang. De houding van de pedagogisch medewerker vormt daarmee de kern van de kwaliteit. De pedagogisch medewerkers zijn daarom de belangrijkste factor in het behalen van de genoemde doelstellingen.

De manier waarop pedagogisch medewerkers een veilige omgeving creëren en vertrouwde relaties kunnen opbouwen met de kinderen en tussen kinderen onderling, is dus van groot belang voor de kwaliteit van de opvang. Er zijn een zestal aspecten, de zogenoemde interactievaardigheden, die onze pedagogisch medewerkers hierbij inzetten:

Sensitieve responsiviteit:

Een kind heeft anderen nodig om zich prettig te kunnen voelen en zich goed te kunnen ontwikkelen. Het heeft behoefte aan aandacht, warmte en emotionele steun. Elk kind laat dit op zijn eigen manier blijken. Onze pedagogisch medewerkers zijn daarom gevoelig ('sensitief') voor de signalen die een kind afgeeft, door goed te kijken naar het kind en te proberen te begrijpen wat het bedoelt. Vervolgens reageren zij adequaat ('responsief'), door op de juiste manier in te spelen op de signalen van het kind. Het is in deze interacties belangrijk om de emoties en gevoelens van kinderen, bijvoorbeeld bij angst, blijdschap, trots of verdriet, te verwoorden. Op deze manier kan de pedagogisch medewerker laten merken dat ze zich betrokken voelt bij wat het kind doet, voelt en meemaakt, dat ze hier begrip voor heeft en dat ze het kind hierin ondersteunt. Dit hoeft niet altijd te betekenen dat het kind krijgt wat hij wil. Je kunt niet altijd aan zijn wensen tegemoet komen, maar je kunt wel laten merken dat je zijn gevoelens opvangt. Reageren op een kind kan ook met non-verbale reacties. Met een glimlach, aai over de bol een knuffel of de nabijheid te zoeken, geef je een kind ook al een gevoel van geborgenheid. Door sensitief-responsieve reacties te ontvangen zal een kind ervaren dat het op de pedagogisch medewerker kan rekenen, dat zij hem de moeite waard vindt en vertrouwen in hem heeft. Dit geeft hem een gevoel van veiligheid. De pedagogisch medewerker vormt een veilige basis voor het kind. Hierdoor zal hij vertrouwen krijgen in de omgeving en in zichzelf waardoor hij, vanuit die veilige basis, de omgeving durft te gaan ontdekken en nieuwe dingen durft te proberen. Een kind zal daardoor in staat zijn nieuwe vaardigheden te oefenen en zichzelf verder te ontwikkelen.

Respect voor autonomie:

Door actief bezig te zijn ontdekt een kind de wereld om zich heen en wat zijn eigen mogelijkheden in die wereld zijn. Baby's zijn geheel afhankelijk van de zorg van volwassenen. Maar hoe ouder een kind wordt, hoe meer het zelf zal willen en kunnen doen. Het is daarom goed om kinderen de mogelijkheid en de ruimte te geven om dit te kunnen doen. Onze pedagogisch medewerkers streven ernaar ieder kind de kans te geven nieuwe dingen uit te proberen, nieuwe handelingen te oefenen en zelf oplossingen te bedenken voor problemen waar ze tegenaan lopen. Wanneer het een kind lukt om iets zelf te doen of zelf een probleem op te lossen zal het trots zijn op zichzelf en zo zelfvertrouwen en een positief gevoel over zichzelf opbouwen. Dit zal leiden tot een positief zelfbeeld. Hierdoor raken kinderen tevens gemotiveerd om de volgende keer weer iets nieuws uit te proberen. Door toe te passen wat een kind eerder geleerd heeft, zal het zich ontwikkelen tot een zelfstandig persoon die actief nieuwe ervaringen op wil doen, een persoon met een eigen 'ik'.

Structureren en grenzen stellen:

Structuur geeft kinderen houvast en vergroot hun gevoel van veiligheid. Kinderen die zich veilig en zeker voelen, voelen zich vrij om op onderzoek uit te gaan en hun omgeving te ontdekken en ervaringen te verbreden. Hierdoor worden ze in staat gesteld om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers brengen structuur en ordening aan door een vaste dagindeling, vaste plekken voor de verschillende activiteiten, vaste plaatsen voor materialen en een duidelijke opbouw van activiteiten. Daarnaast zijn de pedagogisch medewerkers zelf ook voorspelbaar in hun eigen gedrag. Ook dit draagt bij aan een duidelijke structuur en een gevoel van veiligheid. Zo weet een kind waar hij aan toe is, wat het van de pedagogisch medewerker kan verwachten en kan het kind zijn gedrag beter afstemmen op de situatie.

Kinderen hebben duidelijke grenzen nodig voor wat wel en niet mag. Binnen die grenzen kunnen zij zich vrij bewegen. Ze leren hierdoor hun gevoelens op een acceptabele manier te uiten en hun gedrag te sturen. Doordat de pedagogisch medewerkers consequent en respectvol grenzen stellen aan het gedrag van kinderen, weten kinderen wat van hen verwacht wordt. Door zelf het goede voorbeeld te geven, gedragsregels regelmatig te herhalen, gewenst gedrag te benoemen en te belonen, stimuleren pedagogisch medewerkers de kinderen in het aanleren van positief gedrag en dit gewenste gedrag in stand te houden.

Begeleiden van interacties tussen kinderen:

Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, is het voor kinderen van belang dat ze in aanraking komen met leeftijdsgenootjes. Zo kunnen ze oefenen hoe mensen met elkaar omgaan, samen spelen, samen delen, voor zichzelf opkomen of aardig zijn voor een ander. Kinderen die positieve ervaringen opdoen in sociale omgang met andere kinderen ontwikkelen zelfvertrouwen, sociale competentie en een groter inlevingsvermogen. Omdat kinderen binnen de kinderopvang in groepen met andere kinderen opgevangen worden is dit een ideale plaats om sociale vaardigheden te oefenen. Ze doen daarbij zowel positieve en/als negatieve ervaringen op. Maar juist wanneer iets niet helemaal goed gaat, kunnen de kinderen er veel van leren. Pedagogisch medewerkers hebben door de manier van ondersteunen en begeleiden veel invloed op de manier waarop interacties tussen kinderen verlopen. Het is dus niet alleen belangrijk dat zij zelf positieve interacties met kinderen aangaan, maar ook dat ze positieve interacties tussen kinderen onderling bevorderen.

Ontwikkelingsstimulering

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de dingen die de pedagogisch medewerkers doen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Daarvoor moeten zij het kind volgen in zijn ontwikkeling en aansluiten bij de behoeften en interesses van het kind. Hiervoor zijn zij niet alleen op de hoogte van het ontwikkelingsverloop van kinderen, ze weten ook hoe je kinderen moet observeren. Die observaties zijn dan vervolgens weer het uitgangspunt voor het handelen.

Ontwikkelingsstimulering kan plaatsvinden door het wekken van interesse van kinderen voor nieuwe activiteiten of materialen en door met kinderen te praten over interessante onderwerpen of problemen. Ook kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen wijzen op nieuwe mogelijkheden in bestaande activiteiten of van bestaande materialen, om hen verder te helpen in hun ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers geven een kind zo de gelegenheid om zijn kennis en vaardigheden te oefenen en uit te breiden.

Pedagogisch medewerkers kunnen ook als rolmodel fungeren, door eerst zelf de activiteit uit te voeren, het materiaal te gebruiken of door met de kinderen mee te spelen. Ze kunnen ook de randvoorwaarden creëren, door een kind een suggestie te doen voor een activiteit of hem te wijzen op (het gebruik van) materiaal. Het kind zal vervolgens door de activiteit te doen of het materiaal te gebruiken, ontdekken welke nieuwe kennis of nieuwe vaardigheden hij opdoet. De medewerkers houden hierbij ten allen tijde oog voor het eigen ontwikkelingstempo van ieder kind, om te voorkomen dat een kind geforceerd wordt in zijn ontwikkeling.

Praten en uitleggen:

Jonge kinderen gebruiken weinig of eenvoudige taal, maar ze beschikken over een rijk scala aan non-verbale middelen om te communiceren. Ze communiceren door middel van gebaren, gezichtsuitdrukkingen en geluiden. Toch is taal vanaf het begin af aan al erg belangrijk. Het leren van taal begint al vanaf de geboorte. Baby's hebben een aangeboren taalvermogen en zijn als vanzelf in staat om taal te leren spreken en begrijpen. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat zij voldoende blootgesteld worden aan taal. Om deze reden omringen de pedagogisch medewerkers de kinderen op de groep met voldoende taal.

Taal leren is een sociaal proces, kinderen leren in wisselwerking met mensen in hun omgeving. Het is daarom zeer belangrijk om van jongs af aan veel met kinderen te praten. Het is hierbij van belang om rekening te houden met het taal- en begripsniveau van kinderen. De pedagogisch medewerkers stemmen hun taalgebruik af op de mogelijkheden van een kind, zowel qua vorm als qua inhoud. Ook passen ze hun eigen tempo aan, aan dat van het kind. Daarnaast is ook geïnteresseerd luisteren naar wat een kind wil vertellen of duidelijk wil maken van grote toegevoegde waarde. Elk kind heeft het recht gehoord te worden. Daarnaast kan de pedagogisch medewerker zo beter inspelen op de wensen en behoeften van het kind. De pedagogisch medewerkers praten niet alleen tegen een kind maar ook echt met een kind, over wat hem bezighoudt en wat zijn interesse heeft.

De meeste kinderen praten graag met volwassenen. Ze willen vertellen wat ze beleefd hebben, laten zien wat ze gedaan hebben, de mening van een volwassene horen en ze willen uitleg krijgen over allerlei onderwerpen die ze niet begrijpen. Doordat de pedagogisch medewerkers veel praten met kinderen en

uitleg geven, leren ze kinderen de wereld om hen heen te begrijpen. De pedagogisch medewerkers helpen kinderen met het afstemmen van hun gedrag op de omgeving. Door te praten en uitleg te geven bevorderen ze naast de taalontwikkeling dus ook de cognitieve en de sociale ontwikkeling.

Begeleiding van nieuwe pedagogisch medewerkers op Kiekeboe.

De begeleiding van nieuw personeel begint bij een goed inwerkprogramma voor een nieuwe werknemer. Het is belangrijk dat de nieuwe medewerker weet wat er van hem of haar verwacht wordt. Dit is van groot belang voor het verder functioneren op de Kinderopvang.

Als eerste wordt er een collega aangesteld die de nieuwe medewerker zal begeleiden in hem of haar inwerkperiode. Daarnaast wordt er een inwerkprogramma toegepast wat er als volgt uit ziet.

De twee maanden inwerktijd worden als volgt ingedeeld.

Maand 1:

De eerste maand wordt gezien als observatiemaand. De nieuwe medewerker gaat zich verdiepen in de dagopvang en de buitenschoolse opvang. Er zal elke week een evaluatiegesprek met de leidinggevende of directrice plaatsvinden. In een evaluatiegesprek zal de werkweek worden geëvalueerd en komen er nieuwe aandachtspunten aanbod.

Week 1:

In de eerste werkweek staat een nieuwe medewerker altijd boventallig en wordt er van de nieuwe medewerker verwacht dat zij of hij zich verdiept in de volgende punten:

- de visie van het Kinderdagverblijf/ Buitenschoolse opvang, verdiepen in pedagogisch beleid.
- huisregels Kinderdagverblijf / Buitenschoolse opvang.
- kennismaking met collega's.
- de werkwijze van mijn collega's.
- kennismaking met de kinderen.
- kennismaking met de ouders.
- huishoudelijke zaken.

Week 2:

Evaluatie aandachtspunten week 1.

In de tweede werkweek wordt er van de nieuwe medewerker verwacht dat zij of hij zich verdiept in de volgende punten:

- wat wordt er van mij verwacht t.o.v. directie en collega's?
- wat verwachten de kinderen van mij?
- personeelsbeleid, cao Kinderopvang.
- groepsregels van iedere groep goed doorlezen en op de hoogte zijn waar alle belangrijke zaken op de groep te vinden zijn.

Week 3:

Evaluatie aandachtspunten week 2.

In de derde werkweek wordt er van de nieuwe medewerker verwacht dat zij of hij zich verdiept in de volgende punten:

- past mijn visie hier op het kinderdagverblijf/ Buitenschoolse opvang?
- wat zijn mijn taken, verantwoordelijkheden?

Week 4:

Evaluatie eerste werkmaand. Dit gesprek is tevens een voorbereiding op de 2de maand, waarin de nieuwe medewerker volledig zal functioneren binnen de organisatie.

Maand 2

In de 2de maand gaat de nieuwe medewerker volop meewerken en zich eigen voelen in de organisatie.

Er zullen in deze maand nog 2 gesprekken plaatsvinden. Een tussentijds evaluatie gesprek en een eindevaluatiegesprek over de gehele inwerkperiode en eigen ervaringen van de nieuwe medewerker. In deze eindevaluatie zullen afspraken gemaakt worden over het verdere functioneren van de nieuwe medewerker binnen de groep en de begeleiding die hij of zij daarbij nodig heeft van directie of collega's.

4. Pedagogische uitgangspunten

De werkwijze van Kiekeboe is gebaseerd op een visie over het belang van de verschillende aspecten van ontwikkeling, die we samenvatten in de 4 ontwikkeldomeinen. Door voorbeelden die genoemd worden, wordt duidelijker hoe de pedagogisch medewerkers omgaan met de kinderen, waarom dat zo gebeurt, en hoe dat de ontwikkeling stimuleert.

Aan alle 4 de competenties uit de Wet Kinderopvang wordt aandacht besteedt.

- 3.1 Sociaal emotionele veiligheid
- 3.2 Sociale competenties
- 3.3 Persoonlijke competentie
- 3.4 Overdracht van waarden & normen.

4.1 Sociaal emotionele veiligheid

Het creëren van een veilige omgeving voor de kinderen.

Op Kiekeboe is het voor ons een eerste voorwaarde dat kinderen zich veilig kunnen voelen. Zonder die veiligheid is het voor hen niet mogelijk om zich goed te kunnen ontwikkelen. Wij willen een zodanige band met de kinderen opbouwen dat ze het gevoel krijgen zichzelf te kunnen zijn. Wij zien ieder kind als een individu met zijn eigen persoonlijkheid. Er is ruimte voor verschillen. Kiekeboe moet een verlengde zijn van de thussituatie, het biedt extra mogelijkheden door het contact met leeftijdgenootjes en de omgeving die speciaal op kinderen is aangepast.

Om een veilig gevoel te creëren houden wij rekening met een aantal belangrijke uitgangspunten.

- Kinderen worden als individu behandeld, er heerst respect voor elkaars verschillen. Deze mogen er zijn.
- Wij volgen een dagritme waar kinderen houvast aan kunnen hebben.
- Kinderen krijgen zoveel mogelijk dezelfde pedagogisch medewerker op de groep zodat ze met hen een vertrouwensband op kunnen bouwen.
- Om als pedagogisch medewerker voldoende in te kunnen spelen op actuele gebeurtenissen, is een goede onderlinge communicatie van groot belang, maar ook ten aanzien van de ouders als ten aanzien van de kinderen.
- Speelgoed sluit aan op elke leeftijd en zorgt voor uitdaging.
- Er heerst een open sfeer tussen de groepen zodat kinderen altijd hun broertjes of zusjes kunnen bezoeken. Verder kunnen ze op die manier vast wennen aan de gang van zaken in de “volgende groep” en aan de andere pedagogisch medewerkers.
- Kinderen weten dat er door de pedagogisch medewerker op hen gelet wordt. Dit zal ze een gevoel van vertrouwen en veiligheid geven.
- We streven ernaar om een hechte groep te maken. We besteden aandacht aan het ondernemen van speciale activiteiten om de band te versterken.
- Lichamelijk contact is vaak een wezenlijk deel in het zich veilig voelen. Er mag geknuffeld, gestoeid en getroost worden.

Voorbeeld:

Als er een nieuw kind op het kinderdagverblijf komt zal er eerst een vertrouwensband moeten worden opgebouwd. Die vertrouwensband is er niet zomaar. Eerst laten we de kinderen, samen met de ouders, rustig wennen aan de ruimte en de kinderen om hen heen. Het kind kan rekenen op de steun en de bescherming van de pedagogisch medewerker. Een vast dagritme kan een kind houvast geven. Het kind weet dan snel wat hij kan verwachten. Als een kind om aandacht vraagt zal hij die ook krijgen, hij moet weten dat de pedagogisch medewerker voor hem klaar staat. Langzamerhand zal er een gevoel van veiligheid ontstaan voor het kind op Kiekeboe ten aanzien van de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Het stimuleren van de emotionele ontwikkeling.

Emotionele ontwikkeling is de basis van waaruit een kind zich kan ontwikkelen. Zolang een kind zich niet goed voelt, zich emotioneel moet inhouden, zal het zich weerhouden voelen om zich op andere vlakken te ontwikkelen. Wij vinden dan ook dat op Kiekeboe een vertrouwde sfeer moet heersen waarin een kind zijn emoties moet kunnen tonen. Dit vertrouwen moet er ook zijn ten aanzien van de pedagogisch medewerkers. Een positieve hechtingsband is daarbij een belangrijk punt. Alleen als een kind die band heeft zal het zijn emoties makkelijker kunnen en durven tonen.

Hoe gaan we om met de emoties van de kinderen

- Om een hechtingsrelatie op te bouwen met het kind is het van belang dat het kind zoveel mogelijk dezelfde pedagogisch medewerker ziet. Op die manier zal de band versterkt worden en zal het kind zijn emoties makkelijker durven tonen. Een pedagogisch medewerker leert zo ook de kinderen beter kennen, en kan sneller aansluiten bij de wensen van het kind.
- Wij respecteren alle emoties van het kind; blijheid, verdriet, agressie, pijn, boosheid, geluk, plezier, tevredenheid enzovoorts en proberen ons in te leven in de emoties die het kind op dat moment heeft.
- Een kind mag al zijn emoties tonen maar dient daarbij wel rekening te houden met andere kinderen. Als een kind zijn emoties uit ten koste van een ander kind zal het op zijn gedrag worden aangesproken. We helpen het kind zijn emoties op een andere manier te uiten, door bijvoorbeeld een andere activiteit aan te bieden.
- Wij helpen kinderen inzicht te krijgen in hun eigen emoties door deze te benoemen. In activiteiten zullen emoties ook weer aan de orde komen. Op die manier proberen we kinderen te helpen hun emoties te herkennen en ermee om te gaan.
- Ook wij als pedagogisch medewerkers hebben onze emoties. Ook die mogen er zijn. Kinderen voelen dit vaak heel goed aan. Ze mogen onze emoties van blijdschap, boosheid en verdriet dan ook zien en als pedagogisch medewerker zijnde zullen we deze benoemen. De ervaring leert echter dat dit vaak veel indruk maakt op kinderen, daarom zullen wij onze emoties maar tot op zekere hoogte laten zien. We letten erop dat dit nooit ten koste gaat van de kinderen.
- Kinderen kunnen op verschillende manieren reageren op hun emoties. Het ene kind sluit zich af, de ander wil graag extra aandacht. Wij respecteren hun wens daarin maar houden ze wel zorgvuldig in de gaten. Als een kind echter blijft hangen in zijn gedrag, zullen we proberen hem uit die emotie te halen door iets anders aan te bieden.

Voorbeeld

Ruud is duidelijk boos. Hij stampet met zijn voeten en wil niets te maken hebben met de pedagogische medewerkers. We proberen de oorzaak te achterhalen maar laten hem wel de emotie beleven. Hij uit zijn boosheid alleen maar voor zichzelf. Op een gegeven moment slaat hij een ander kind, waarschijnlijk uit frustratie. De pedagogisch medewerker gaat naar hem toe en vertelt hem dat hij best boos mag zijn maar dat hij andere kinderen niet mag slaan. Ze stelt voor om samen te gaan kleien. Ruud vindt het een goed idee en kan door middel van het kleien zijn emoties kwijt.

4.2 Sociale competenties

Kinderen op Kiekeboe komen al heel vroeg in aanraking met andere volwassenen en kinderen naast hun eigen gezinsleden. Er wordt dus al snel aanspraak gemaakt op hun sociale ontwikkeling. Wij als pedagogisch medewerkers willen hen hierin begeleiden, enerzijds door ze de vrijheid te geven om zelf contacten te leggen, anderzijds door ze uit te dagen in het ontwikkelen van sociale contacten. Iedere keer wordt er weer gekeken naar wat de kinderen aangeven nodig te hebben. Er is dan ook veel verschil in het stimuleren tussen de Tovertuin/ Smurfendorp (0-2jarige), het Kabouterbos (2-3jarige), de Piratenboot (3-4jarige), het Vlinderplein (0-4 jarige) en de BSO.

Onze algemene uitgangspunten in het stimuleren van de sociale vaardigheden zijn:

- Contact tussen kinderen wordt zo veel mogelijk vrij gelaten. Er wordt ingegrepen als er een conflict ontstaat waar de kinderen zelf niet meer uitkomen. We proberen ze zoveel mogelijk te stimuleren zelf het conflict op te lossen waardoor ze weerbaar worden.
- We leren kinderen dat ze met elkaar kunnen onderhandelen waardoor ze zelf het probleem op kunnen lossen.
- Nieuwe kinderen krijgen de mogelijkheid langzaam, aan de manier van omgaan met elkaar op Kiekeboe te wennen. Dit vergt vaak aanpassing van het kind en extra begeleiding van de pedagogisch medewerkers.
- Het eten wordt bij uitstek gezien als een sociale activiteit. Het is een moment van gezellig samenzijn waarbij we naar elkaar luisteren, op elkaar wachten en elkaar kunnen helpen.
- Wij behouden zoveel mogelijk openheid tussen de groepen zodat de kinderen van verschillende leeftijden met elkaar in contact kunnen komen. Kinderen moeten op elkaar kunnen reageren, met elkaar kunnen spelen.
- In gezamenlijke activiteiten worden kinderen in hun omgang geconfronteerd met regels en elkaar. Spelletjes doen, puzzelen, tekenen of samen een boekje lezen. Ze leren rekening houden met elkaar en zullen zich aan elkaar aanpassen.
- In het contact met de ouders vragen wij om openheid en duidelijkheid zodat er een sfeer heerst waarin verbetering altijd mogelijk is. Wij zelf streven ook naar een open houding naar elkaar, naar de kinderen en naar de ouders.

Voorbeeld.

Een kind op de Piratenboot Eva, pakt iets af van een ander kind, Finn. Er ontstaat een conflict. In eerste instantie wordt er afgewacht om de kinderen de kans te geven het zelf op te lossen. Op het moment dat Eva, Finn pijn doet wordt er ingegrepen en samen met de kinderen naar een oplossing gezocht. Er wordt duidelijk gemaakt dat dit gedrag niet wordt geaccepteerd. We stellen voor dat Eva het speelgoed teruggeeft en aan Finn wordt gevraagd of hij het speelgoed aan Eva geeft als hij ermee klaar is.

Voorbeeld.

Bij de BSO is er een "droomshow" georganiseerd. Kinderen komen in pyjama en er zijn spelletjes die betrekking hebben op slapen, opstaan en naar bed gaan. In groepjes kunnen kinderen punten verdienen door de spelletjes gezamenlijk goed uit te voeren. Het stimuleert de saamhorigheid en de kinderen spelen samen met alle kinderen van de groep.

4.3 Persoonlijke competenties

Het stimuleren van de motorische ontwikkeling.

De ontwikkeling van kinderen in de jonge leeftijd maar ook het schoolgaande kind gaat enorm snel. De motorische ontwikkeling is daar een belangrijk facet uit. Gaandeweg wordt de motoriek van een baby naar peuter steeds verfijnder. Dit vergt van de pedagogisch medewerker aanpassing aan elk ontwikkelingsniveau. We vinden het belangrijk dat het kind de tijd en ruimte krijgt om zijn motoriek op zijn eigen tempo te ontwikkelen. De omgeving, binnen en buiten, kan zo ingericht worden dat het voor het kind een uitdaging wordt om die ontwikkeling door te maken. Ook moet een kind zich veilig voelen in zijn omgeving. We proberen kinderen dan ook positief te benaderen. Daardoor laten we merken dat we vertrouwen hebben in hun kunnen.

Hoe gaan we om met het stimuleren van de motorische ontwikkeling

- Door het aanbieden van uitdagende materialen worden de kinderen gestimuleerd in hun motorische ontwikkeling. Dit zijn niet alleen voor de hand liggende materialen als spelletjes, kleurtjes, verf, puzzels, ballen, knuffels en dergelijke, maar ook materialen zoals

verpakkingsmateriaal, grote blokken, waterbak enz.

- Voor het buitenspelen geldt hetzelfde als binnen. Er is een ruim aanbod aan materialen waarmee kinderen hun motoriek kunnen oefenen; fietsjes, klimrek, zandbak, loopkarretjes, enz.

- Door kinderen de mogelijkheid te geven zich creatief te uiten, zal dat bijdragen aan hun motorische ontwikkeling. Hierbij wordt rekening gehouden met hun ontwikkelingsniveau. Een kind op de babygroep zal eerder vingerverven terwijl een peuter van 3 jaar het een uitdaging vindt om met de kwast te verven.

- We gaan ervan uit dat kinderen het meest leren van zelf oplossend handelen. Door zelf uit een moeilijke situatie te komen zullen kinderen vertrouwen krijgen in hun eigen kunnen en zich zekerder voelen in hun motorische ontwikkeling. Ze durven een uitdaging aan te gaan.

- Het vraagt nogal wat concentratie van de kinderen om zich motorische te ontwikkelen. We proberen kinderen te stimuleren hun concentratie te vergroten door b.v. te zorgen voor een rustige omgeving. Door bij een kind te gaan zitten, dingen voor te doen en zo de kinderen de kans te geven te experimenteren kun je de kinderen extra stimuleren.

- Vanaf de leeftijd van 3,5 jaar wordt er door een gediplomeerd sportdocent kleutergym aangeboden. Hier worden de kinderen extra uitgedaagd in de motorische ontwikkeling.

Voorbeeld:

Finn speelt op het klimrek. Hij is duidelijk aan het experimenteren. Op een gegeven moment zit hij in een situatie waarvan hij zelf denkt dat hij er niet meer uit komt en roept om de pedagogisch medewerker. Zo'n moment kan een pedagogisch medewerker hem meteen oppakken en van het klimrek afhalen. De pedagogisch medewerker probeert echter Finn van het klimrek af te praten: "Als je je voet nu iets lager neerzet kun je met je hoofd onder de balk door en dan kun je van de glijbaan af naar beneden." Zo weet Finn dat hij het zelf kan. De volgende keer zal hij sneller zelf proberen de situatie op te lossen en ontwikkelt daarmee zijn motoriek.

Het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling.

Het uitbreiden van de kennis, (ook wel het verstandelijk vermogen genoemd) van het kind gebeurt op Kiekeboe spelenderwijs. We maken dan ook duidelijk onderscheid met een schoolsituatie waarin het ontwikkelen van het cognitieve, van groot belang is. Kinderen leren ontzettend veel door het contact met de buitenwereld. Doordat kinderen een kinderdagverblijf bezoeken wordt hun wereld meteen een stuk groter. Hun kennis wordt op die manier al meer aangevuld dan alleen in de thuissituatie. In de leeftijd van 4 tot 12 jaar zullen de kinderen op school al veel te maken krijgen met de ontwikkeling van het cognitieve vlak. Ook op de buitenschoolse opvang zullen ze spelenderwijs veel leren. We waken er echter voor dat het ontwikkelen van de kennis op de buitenschoolse opvang geen opgelegde taak wordt.

Hoe stimuleren we de cognitieve ontwikkeling.

- Spelenderwijs vergroten de kinderen hun kennis. Wij geven de kinderen de mogelijkheid zich op verschillende vlakken te ontwikkelen en zullen de kinderen daarin stimuleren.

- Wij geven de kinderen de gelegenheid hun omgeving te verkennen. Met allerlei speelgoed en materialen leren ze ervaringen op te doen.

- Door te communiceren met de kinderen zullen deze veel kennis opdoen. Het niveau van de communicatie verschilt per leeftijd. Kinderen leren op deze manier begrippen kennen en vergroten hun woordenschat.

- Voor dezelfde reden als hierboven wordt er veel gezongen met de kinderen en worden er boekjes gelezen.

- Er worden spelletjes en materialen aangeboden om hun kennis van o.a. vormen, kleuren, cijfers, ruimtelijke begrippen te vergroten.

- Door middel van thema's (VVE) zullen er verschillende cognitieve vlakken worden gestimuleerd.

- Kinderen mogen ook hierin zich op hun eigen niveau en hun eigen tempo ontwikkelen.

Voorbeeld.

In de Piratenboot speelt Jesse met een blokkenstoof. De pedagogisch medewerker gaat erbij zitten en vraagt “Jesse mag ik met jou meedoen?” Ik wil graag het vierkant erin doen. Geef je die aan mij? Welke kleur heeft de driehoek?” Jesse’s kennis van kleuren en vormen wordt op deze manier gestimuleerd.

Voorbeeld:

Het is bijna Pasen. De pedagogisch medewerker leest een boekje voor over Pasen en het schilderen van paaseieren. ‘s Middags gaan de kinderen paaseieren schilderen. Ze mogen echte paaseieren schilderen en platte paaseieren op papier. Hun kennis over het begrip Pasen wordt vergroot en ze leren het paasfeest kennen. Verder ervaren ze het verschil tussen twee- en drie dimensionaal.

De begeleiding in de ontwikkeling op de weg naar de zelfstandigheid.

Je zou kunnen zeggen dat een grote stap in de ontwikkeling naar de zelfstandigheid plaatsvindt op het moment dat een kind naar het kinderdagverblijf gaat. Het heeft een wereldje naast dat van het gezin. Voor de ouders is dat een deel “loslaten” en voor het kind is het de eerste confrontatie met zelfredzaamheid. Op jonge leeftijd is echter de afhankelijkheid ten aanzien van volwassenen nog sterk aanwezig. Die zullen wij dan ook nooit ontkennen. Het is dus duidelijk dat het ontwikkelen van de zelfstandigheid een proces is wat door de jaren heen langzaam mag worden opgebouwd en dat wij hierin de begeleiders zijn die het kind waar nodig stimuleren.

Om de zelfstandigheid te stimuleren gaan wij uit van de volgende uitgangspunten.

- Een kind is in grote mate nog afhankelijk van een volwassene. Als pedagogisch medewerker hebben we de taak het kind bescherming en vertrouwen te bieden als beginsituatie voor het ontwikkelen van de zelfstandigheid.
- Wij stimuleren kinderen in het “zelf doen”. Dit is vaak hun eigen wens en daarin zullen we de kinderen begeleiden. Zelf de jas aan doen, zelf de beker opruimen, zelf naar de wc gaan zijn hier voorbeelden van.
- Wij proberen de kinderen te stimuleren elke keer een stapje meer te laten doen dan dat wat ze al kunnen maar wij zullen ze niet forceren.
- Kinderen willen graag meedoen met de activiteiten van de volwassenen. Tafel dekken, vegen, was opvouwen, enz. We geven de kinderen de mogelijkheid om mee te doen met die dagelijkse activiteiten.
- Ons uitgangspunt is datgene wat de kinderen al wel kunnen, van daaruit stimuleren we ze verder in hun ontwikkeling.
- De grotere kinderen laten we de kleinere kinderen helpen. Ze krijgen hierdoor meer vertrouwen in hun zelfstandigheid en kunnen van elkaar leren.
- Ook als kinderen ruzie maken zullen we eerst kijken of de kinderen er zelf uitkomen voordat we ingrijpen. Het vergroot hun eigenwaarde als blijkt dat ze het zelf kunnen oplossen.
- In de BSO groep zijn kinderen vaak al veel zelfstandiger. Bij deze kinderen zal er vaker een beroep worden gedaan op de zelfstandigheid. In hun spel en activiteiten worden ze dan ook meer vrij gelaten.

Voorbeeld:

Jara (1 jaar) kan nog niet zelf bepalen welk beleg ze op het brood krijgt. De pedagogisch medewerker zal dit voor haar doen. Als ze wat ouder wordt zal de pedagogisch medewerker vragen wat ze erop wil en wordt deze handeling visueel ondersteunt door het beleg te laten zien. De dreumes kan dan non-verbaal of verbaal antwoord geven. Eenmaal bij de piratenboot kan ze het zelf zeggen en als ze wil kan ze beginnen met het zelf smeren van de boterhammen. Als Jara inmiddels bij de Buitenschoolse opvang zit heeft ze daar geen begeleiding meer in nodig. Ze weet dat ze eerst een boterham met hartig moet kiezen en daarna vrij is om op de boterham te doen wat ze wil.

Het bevorderen van het zelfvertrouwen van het kind.

Kinderen hebben ondersteuning, bevestiging en bemoediging nodig om hun zelfvertrouwen te bevorderen. Ouders en opvoeders hebben een grote invloed op het zelfvertrouwen. Door een positieve benadering kunnen wij dit stimuleren. Een te beschermende omgeving kan de ontwikkeling van het zelfvertrouwen in de weg staan. Wel zullen de kinderen zich eerst veilig en vertrouwd moeten voelen. Als een kind merkt dat het mag zijn wie hij is, dat het gerespecteerd wordt, zal het zich sneller op zijn gemak voelen. Op Kiekeboe zullen wij dan ook de eigenheid van de kinderen respecteren en het kind positief benaderen zodat het vertrouwen krijgt in zijn eigen kunnen.

Op de volgende manieren proberen we het zelfvertrouwen van het kind te stimuleren.

- We zullen kinderen bevestigen in dat wat ze goed kunnen maar juist ook in datgene wat ze moeilijk vinden, door vertrouwen en complimentjes uit te spreken tegen het kind.
- Vooraf kinderen die nieuw op Kiekeboe zijn, of heel onzeker zijn zullen we die extra bevestiging geven.
- We laten kinderen dingen doen die het aan kan en stellen niet te hoge eisen. Wel laten we ze zelf ontdekken waar hun grenzen liggen. Wanneer iets te hoog gegrepen is zullen we iets anders aanbieden wat in het verlengde ligt van de uitdaging maar wat het kind wel aankan. Onze taak is daarin begeleidend.
- We geven de kinderen de vrijheid dingen te ontdekken en stellen de grens daar waar er gevaar dreigt of waar andere kinderen er hinder van ondervinden.
- Soms helpen we kinderen door samen activiteiten te ondernemen. Ze hebben soms wat extra aandacht nodig om te weten waar hun grenzen liggen.
- We proberen kinderen te begeleiden in het ontdekken en het accepteren van hun sterke en zwakke kanten.
- We respecteren de eigenheid van ieder kind. Daarmee verwachten we van de kinderen ook dat ze elkaars eigenheid respecteren.
- Verlegen/angstige/onzekere kinderen hebben soms wat extra begeleiding nodig om voor zichzelf op te komen. Wij zullen dit ook geven maar stimuleren het kind het hoe langer hoe meer zelf te doen.

Voorbeeld:

Gabi zit aan tafel en maakt een puzzel. Het lukt haar echter niet om alle stukjes weer goed terug te plaatsen. De pedagogisch medewerker gaat naast haar zitten en helpt mee door mondeling aan te geven hoe ze de puzzel af kan maken. Als het haar dan toch gelukt is zegt de pedagogisch medewerker dat ze het heel goed gedaan heeft.

4.4 Overdracht van waarden en normen

Het overbrengen van waarden en normen is een belangrijk aspect van opvoeden. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen zich thuis voelen. In groepsverband maakt het kind kennis met normen en waarden, die zijn gericht op veiligheid, respect voor elkaar en ontplooiingsmogelijkheden. De pedagogisch medewerker heeft hierin een voorbeeldfunctie. Op basis van een goede relatie met de pedagogisch medewerker leert het kind waarden en normen die buiten de gezinssituatie voorkomen. Vanuit deze veilige startpositie kan het kind de samenleving gaan verkennen.

Pedagogisch medewerkers hebben allemaal een verschillende kijk op wat de belangrijke dingen zijn in het leven en over wat wel en niet goed is. Hierdoor is het uiteraard niet eenvoudig om de kinderen eenduidige waarden en normen over te brengen.

Over een aantal zaken is het natuurlijk mogelijk en gewenst om gezamenlijke afspraken te maken over wat je belangrijk vindt om aan de kinderen over te dragen. Bijvoorbeeld hoe je wilt dat kinderen met elkaar omgaan en hoe je omgaat met pesten etc.

Wij hebben als Kiekeboe, de volgende opvattingen en afspraken over de volgende onderwerpen:
Eerlijkheid; De pedagogisch medewerkers maken de kinderen duidelijk dat zij het fijn en goed

vinden wanneer kinderen eerlijk zijn en dat het zelfs beter is om eerlijk te vertellen dat je iets gedaan hebt wat eigenlijk niet mag of niet in orde is, dan dat je dit verzwijgt of erover liegt.

Vloeken; De pedagogisch medewerkers doen dit niet en van de kinderen wordt dit ook niet geaccepteerd.

Slaan; doen wij niet, dit geldt voor pedagogisch medewerkers en kinderen. Wij gebruiken geen enkele vorm van lichamelijk geweld.

Elkaar helpen; doen wij **altijd**. Oudere kinderen kunnen jongere kinderen helpen bij bijv. opruimen, jas aan doen, spelletjes spelen enz. Kinderen kunnen de pedagogisch medewerkers helpen met tafel dekken, tafel afruimen enz. De kinderen worden hierdoor gestimuleerd om elkaar en volwassenen te helpen.

Pesten; De pedagogisch medewerkers zien er op toe dat dit niet gebeurt. Er wordt door de pedagogisch medewerkers aandacht besteed aan dit onderwerp volgens het protocol pesten.

De wens van kinderen om alleen te spelen; Hierin wordt rekening gehouden met de eigenheid van het kind en met het feit dat een kind soms behoefte heeft aan rust en aan een bepaalde vorm van privacy.

Respect hebben voor elkaar; staat bij Kiekeboe hoog in het vaandel. Om hier uiting aan te geven leren de pedagogisch medewerkers de kinderen:

- oogcontact te maken wanneer je met iemand praat
- een vriendelijke toon te gebruiken wanneer je met iemand praat
- iedereen mag zichzelf zijn. Iedereen is anders.
- niet weglopen als iemand tegen je praat

Het goed maken nadat je ruzie hebt gehad;

Er wordt ook duidelijk gemaakt door de pedagogisch medewerkers dat wanneer je sorry zegt, de ander zich weer beter voelt en dat jij je daardoor zélf ook weer beter kunt voelen. Het goedmaken gebeurt vaak door: 'sorry' te zeggen en het geven van een hand. Maar ook wordt er goed gekeken naar het kind en de situatie. We proberen zo veel mogelijk met de kinderen in gesprek te gaan. Bij de BSO gebeurt goedmaken voornamelijk door middel van een gesprek. Op deze manier worden de kinderen bewust gemaakt van hetgeen er gebeurt is. Samen lossen de kinderen een probleem/ruzie op.

Kinderen met een speciale hulpvraag.

Wanneer het kind een speciale hulpvraag heeft zal er in overleg met de ouders, artsen en team gekeken worden of wij het kind voldoende zorg en aandacht kunnen geven, die het nodig heeft. Factoren die een rol spelen in de beslissing zijn; mate van medicijn gebruik, aard van de hulpvraag en de zorg die daarbij nodig is.

Andere culturen en levenswijze.

Kiekeboe staat open voor mensen met een andere cultuur of levenswijze. Bij het intake gesprek vragen wij aan de ouders om kenbaar te maken welke specifieke gebruiken en of handelingen zij wensen. Hierover kan dan gesproken worden en kan er bekeken worden in hoeverre Kiekeboe hierin kan meegaan.

Kiekeboe stelt haar eigen pedagogisch handelen voorop omdat deze vaak in alle culturen en levenswijze is in te passen.

4.5 Belonen en corrigeren

Corrigeren van ongewenst gedrag.

Jonge kinderen hebben grenzen nodig. Ze weten niet uit zichzelf wat mag en niet mag. Ze moeten dit leren. Regels en afspraken kunnen hen daarbij helpen en geven hen ook zekerheid. Daarom hebben wij op Kiekeboe dan ook afspraken en regels met elkaar gemaakt. Deze afspraken en regels zijn allemaal positief geformuleerd Bijv; we gebruiken speelgoed waar het voor bedoeld is, met een

auto mag je rijden, met een bal kun je rollen of gooien, op een stoel mag je zitten, we zijn aardig voor elkaar, we spelen samen enz... Belonen en corrigeren is een manier om kinderen grenzen aan te leren.

Belonen

Belonen is positief reageren op een bepaald gedrag, zodat dit gedrag zal blijven of toenemen. Door je reactie laat je weten dat je iets wat het kind deed positief vond.

Het is heel belangrijk om te reageren op positief gedrag. Zo weet het kind dat je het waardeert als hij zich zo gedraagt. Om op positief gedrag te reageren, moet je in de eerste plaats zien en benoemen wat het kind goed doet. Vaak zorgt belonen voor een betere relatie met het kind. Het kind krijgt dan meer zelfvertrouwen en zal het vaker positief gedrag laten zien.

Hoe kan je reageren op positief gedrag?

Aandacht geven, door bijvoorbeeld interesse te tonen:

- "Jij bent fijn aan het spelen. Wat maak jij?"
- Het kind prijzen, een complimentje geven.
- Aanmoedigen door bijvoorbeeld zelf blokjes op elkaar te stapelen en het kind dan verder te laten spelen.
- Een beloning geven (extra knuffel, complimentje enz.).

Belangrijke aandachtspunten bij het belonen

- Reageer zoveel mogelijk op positief gedrag.
- Reageer op wat je ziet en benoem het gedrag "Jij hebt hard gewerkt".
- Geef geen beloning vooraf.
- Beloon het kind door aandacht en complimentjes te geven.
- Kijk naar het positieve. Ook als iets niet goed lukt kan je zeggen "Je hebt het goed geprobeerd".
- Wees eerlijk, het heeft weinig zin complimenten te geven als je het niet meent.

Wat zijn belangrijke aandachtspunten bij het corrigeren van ongewenst gedrag?

- Probeer zo weinig mogelijk te corrigeren. Belonen kan je echter nooit teveel. Het is beter positief gedrag heel vaak te belonen dan negatief gedrag te vaak te corrigeren.
- Vaak wil je niet alleen dat het kind ongewenst gedrag afleert maar dat het ook ander gedrag aanleert. Daarom kan je best de situatie nog eens achteraf bespreken met het kind. Vertel het kind ook wat het wel kan doen: reik een alternatief aan. Benoem het gewenste gedrag.
- Na het corrigeren van het ongewenst gedrag is het belangrijk om even de tijd te nemen om 'het goed te maken'. Je hebt het kind gecorrigeerd omdat het kind iets deed wat niet gewenst was, maar nu is het goed.

4.6 Drie-uursregeling

Afwijking van de beroepskracht-kindratio (BKR)

De beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in de stam- of basisgroep. Een kinderopvangorganisatie zoals Kinderopvang Kiekeboe die minimaal tien uur aaneengesloten opvang biedt, mag drie uur per dag afwijken van de BKR. Tijdens deze drie uur moet minimaal de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers ingezet blijven. In de BSO mag maximaal een half uur worden afgeweken van de BKR en dient ook ten minste de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers ingezet te blijven. In de vakanties en op vrije dagen in de BSO geldt de drie-uursregeling zoals in de kinderopvang.

Bij Kinderopvang Kiekeboe kiezen we ervoor om af te wijken van de BKR in de ochtend bij het opstarten van de groepen, tijdens de pauzes en in de namiddag bij het afronden van de dag op de groepen. Tijdens deze momenten in de ochtend en namiddag zijn de kinderen vooral actief met spelen. De verzorgingsmomenten en ontwikkelingsgerichte activiteiten vinden vooral plaats buiten de momenten dat wij afwijken van de BKR. Daarnaast slapen of rusten veel kinderen tijdens onze pauzemomenten. De afronding van de dag blijft een belangrijk onderdeel van de dag. Ondanks het afwijken van de BKR op deze momenten, blijven we zorgdragen voor een kwalitatief goede kinderopvang en een goede overdracht richting ouders bij het brengen en halen van de kinderen. Op de momenten dat we willen afwijken van de BKR behoeven er minder kinderen actieve aandacht van de pedagogisch medewerkers. Omdat er op deze momenten minder kinderen actieve aandacht van de pedagogisch medewerkers behoeven, kunnen we de kinderen die er wel behoefte aan hebben, voorzien van de benodigde aandacht.

Personeelsdiensten en pauzetijden Kinderopvang

In de kinderopvang worden er 1, 2 of 3 personeelsleden per groep ingezet, afhankelijk van de BKR. De begintijden van onze personeelsdiensten in de kinderopvang zijn: 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 12.00, 12.30, 12.45, 13.00, 13.15 of 14.45. De eindtijden van onze personeelsdiensten in de kinderopvang zijn: 12.30, 12.45, 13.00, 13.15, 14.45, 17.30, 18.00 of 18.30. De begin- en eindtijden van de flexibele diensten bij het Vlinderplein worden ingeroosterd aan de hand van de BKR van die dag.

De begintijden van de eerste ronde pauzes van 45 minuten in de kinderopvang zijn: 12.45, 13.00 of 13.15. De begintijden van de tweede ronde pauzes van 45 minuten in de kinderopvang zijn: 13.30, 13.45 of 14.00.

Personeelsdiensten en pauze BSO

In de BSO worden er 1 of 2 personeelsleden per groep ingezet, afhankelijk van de BKR. De begintijden van onze personeelsdiensten in de BSO zijn: 7.00, 7.30, 8.00, 11.30, 11.45, 12.00, 12.15, 12.30 of 14.45. De eindtijden van onze personeelsdiensten in de BSO zijn: 17.30, 18.00 of 18.30. De begin- en eindtijden van de flexibele diensten bij de BSO worden ingeroosterd aan de hand van de BKR van die dag. Tijdens studie- en vakantiedagen worden de volgende begintijden toegevoegd: 8.30, 9.00, 10.00, 12.45 en 13.00.

In de BSO mag maximaal een half uur worden afgeweken van de BKR en dient ook ten minste de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers ingezet te blijven. Tijdens studie- en vakantiedagen geldt de drie-uursregeling zoals in de kinderopvang en hanteren de pedagogisch medewerkers van de BSO dezelfde begintijden van de pauzes als in de kinderopvang.

4.7 Vaste gezichtencriterium

Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een kind. De pedagogisch medewerker heeft de ontwikkeling van het kind in beeld, weet waar het kind behoefte aan heeft en waar het kind van uit zijn of haar doen raakt. Als een kind aanwezig is bij Kinderopvang Kiekeboe, werkt er die dag minimaal één vast gezicht van het kind op de betreffende stamgroep.

Vaste gezichtencriterium voor kind in de leeftijd van 0 tot 1 jaar

Aan een kind in de leeftijd tot één jaar worden ten hoogste twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen, waarvan per dag ten minste één pedagogisch medewerker werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten tegelijkertijd gewerkt wordt dan worden er ten hoogste drie vaste pedagogisch medewerkers toegewezen aan een kind in de leeftijd tot één jaar.

Vaste gezichtencriterium voor kind in de leeftijd van 1 jaar of ouder

Aan een kind van één jaar of ouder worden ten hoogste drie vaste beroepskrachten toegewezen, waarvan per dag ten minste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten tegelijkertijd gewerkt wordt dan worden er ten hoogste vier vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind van één jaar of ouder.

Wijziging vaste gezichtencriterium per 1 juli 2023

Per 1 juli 2023 mag Kinderopvang Kiekeboe tijdelijk een andere pedagogisch medewerker inzetten dan het vaste gezicht van het kind. Kinderopvang Kiekeboe maakt van deze wijziging gebruik als een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is. Kinderopvang Kiekeboe wijkt alleen af in situaties waarbij volgens het vaste gezichtencriterium maximaal twee of drie vaste gezichten worden toegewezen. Er wordt dus niet afgeweken in situaties waarbij er vier vaste gezichten toegewezen zijn. Daarnaast wijkt Kinderopvang Kiekeboe af van het vaste gezichtencriterium in situaties dat er geen ander vast gezicht beschikbaar is ter vervanging. Het vaste gezicht dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof is nooit langer dan vier aaneengesloten weken afwezig.

Borging sociaal-emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind

Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een kind. In geval van ziekte, verlof of vakantie kan het voorkomen dat het vaste gezicht van een kind niet werkzaam is op de stamgroep van het kind. Kinderopvang Kiekeboe draagt er in deze situaties zorg voor dat er weloverwogen keuzes gemaakt worden ten aanzien van de vervanging van het vaste gezicht:

Als eerste zet de personeelsplanner een ander vast gezicht in van het kind. Als dat niet mogelijk is, dan wordt er gekeken welke andere vertrouwde pedagogisch medewerker ingezet kan worden. Dit kan een pedagogisch medewerker zijn van een aangrenzende groep of een groep waar de stamgroep op eerdere momenten mee is samengevoegd. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan wordt een vaste, vertrouwde invalskracht ingezet op de betreffende stamgroep. De vervanging van het vaste gezicht is op de hoogte van de gebruiken van het kind en kan informatie terugvinden in de agenda/map van de betreffende stamgroep en per kind onder het kopje 'notities' in de Nanny4all-app.

4.8 Mentorschap

Als een kind naar een nieuwe groep gaat, wordt een nieuwe mentor toegewezen. Dit wordt zowel in de KDV als bij de BSO schriftelijk aan ouders medegedeeld. Daarnaast is in de Nanny4all app voor ouders te zien wie de mentor van hun kind is. Aan de kinderen wordt bij overgang naar een nieuwe basisgroep verteld wie hun nieuwe mentor is.

In het KDV worden ouders, rond de verjaardag van hun kind, uitgenodigd door de mentor voor een oudergesprek. Tijdens dit gesprek wordt de ontwikkellijn uit KIJK! als leidraad gebruikt. Bij de BSO hebben ouders jaarlijks de mogelijkheid om op oudergesprek te komen. Tijdens dit gesprek met de mentor wordt het welzijn van het kind besproken. Als er gedurende het jaar zaken zijn waar de mentor/ pedagogisch medewerkers of ouders samen over willen spreken, kan er altijd een extra gesprek ingepland worden.

Verantwoordelijkheden van de mentor:

Elke pedagogisch medewerker let op een aantal kinderen in het bijzonder. Zij is de mentor van deze kinderen. De mentor volgt hoe het kind zich ontwikkelt. De mentor zorgt ervoor dat speciale wensen rond de opvang bij alle pedagogisch medewerkers bekend zijn. Indien nodig regelt de mentor dat er afspraken gemaakt worden met betrekking tot de verzorging en/of begeleiding van het kind. Tevens bewaakt de mentor hiervan de voortgang. Indien er bijzonderheden zijn, is de mentor het eerste aanspreekpunt voor ouder en/of kind. De mentor bouwt een vertrouwensrelatie op met de ouders. De mentor observeert het kind. Omdat de mentor de meeste informatie heeft over "haar" kinderen kan zij bij uitstek met ouders meedenken over opvoedkundige vragen. In de dagopvang zal de mentor het aanspreekpunt zijn van de ouder. In de buitenschoolse opvang ook voor het kind.

Taken van de mentor:

- Bijdrage leveren aan de kennismaking op de groep.
- Welbevinden van het kind bewaken.
- Gemaakte afspraken over het kind bewaken.
- Bijhouden van het kinddossier.
- Eerste aanspreekpunt voor ouders met betrekking tot de dagelijkse gang van zaken rondom het kind.
- Een coördinerende rol bij (langdurig) medicijngebruik
- Bij beëindiging van de opvang, houdt de mentor een eindgesprek(je) met de ouders en geeft eventuele bijzonderheden door aan de leidinggevende.
- Verantwoordelijk voor de observaties.

4. Ontwikkelingsgericht werken

Door training en ervaring kan de pedagogisch medewerker problemen en afwijkend gedrag van kinderen signaleren. Na observeren en het verzamelen van signalen worden de ouders hierover ingelicht. In een observatie wordt een helder en duidelijk beeld beschreven van het kind.

Een kind dat zich prettig en op zijn gemak voelt is open, nieuwsgierig, levenslustig, tevreden, ontspannen, vol zelfvertrouwen en evenwichtig.

Soms, door verschillende redenen, gaat de ontwikkeling van het kind niet goed. De ontwikkeling kan door omgevingsfactoren, karakter of (medische) afwijking een achterstand oplopen. Kinderen kunnen dit op verschillende manieren laten zien. Kenmerken kunnen zijn: gesloten, afwerend, lusteloos, ontevreden, gespannen, onzeker of onevenwichtig gedrag.

Het observeren van het welbevinden en betrokkenheid van het kind kan een goed instrument zijn om het functioneren van het kind op Kiekeboe beter en prettiger te laten verlopen.

De pedagogisch medewerker informeert de ouders voorzichtig en zorgvuldig over haar zorgen betreffende hun kind en bespreekt eventueel een stappenplan/plan van aanpak. Eventueel kan zij helpen de weg te vinden naar deskundige hulp.

Als wij bijzonderheden in de ontwikkeling bij een kind signaleren werken wij volgens onderstaand protocol.

5.1 Protocol signalering

De verantwoordelijkheid ligt bij de pedagogisch medewerker van het kind, zij is ook het aanspreekpunt.

1. De pedagogisch medewerker maakt zich zorgen over een kind

- Waarover maak je je zorgen?
- Het kind observeren en observaties vastleggen.
- Zorgen delen en bespreken met collega's.
- Observaties in een (verkennend) gesprek voorzichtig voorleggen aan de ouders.

2. Handelingen pedagogisch medewerker

- Eventueel inschakelen deskundige voor gerichte observatie, na overleg ouders.
- Contact onderhouden met ouders.
- Directeur informeren. Deze neemt elke maand deel aan het ZAT overleg (Zorg Advies Team).
- Ontwikkelingen en contacten vastleggen in rapportage.
- Opstellen plan van aanpak/stappenplan.

3. Plan van aanpak

- Observaties en informatie vastleggen.
- Verzamelen gegevens over probleem/zorg.
- Benaderen deskundigen betreffende voortgang/oplossing.
- Overleggen met ouders.
- Eventuele mogelijkheid doorverwijzing naar externe hulp instanties.

4. Nazorg

- Specifieke informatie doorgeven in overdracht naar basisonderwijs.
- Ook zorg-documentatie aan ouder meegeven.
- Bespreken bij 'warme overdracht'- netwerkbijeenkomsten leerkracht basisonderwijs.

5.2 Observeren van kinderen.

Pedagogisch medewerkers zijn dagelijks bezig om kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling. Kinderopvang Kiekeboe maakt gebruik van het observatie- en registratie instrument KIJK! Dit is een instrument voor pedagogisch medewerkers waarmee zij de totale ontwikkeling van jonge kinderen over langere tijd in beeld kunnen brengen en een daarop afgestemd activiteitenaanbod kunnen realiseren. Twee keer per jaar worden voor alle kinderen, naar aanleiding van observaties, de registraties ingevuld om te kijken hoe de ontwikkeling van het kind verloopt in vergelijking met de gangbare ontwikkeling. Als pedagogisch medewerkers naar aanleiding hiervan zorgen hebben over de ontwikkeling van het kind, wordt dit met ouders besproken en worden zij geadviseerd om contact op te nemen met een externe professional zoals bijvoorbeeld een huisarts, fysiotherapeut of logopedist. Zijn er geen bijzonderheden naar aanleiding van de registratie, dan wordt de ontwikkeling besproken in het oudergesprek wat plaatsvindt rond de verjaardag van het kind. Ouders kunnen op het AVG-formulier dat zij tijdens het intakegesprek ontvangen, aangeven of zij toestemming geven om de gegevens uit KIJK! ook te delen met de basisschool evenals een warme overdracht waarin de pedagogisch medewerker deze gegevens, en andere belangrijke zaken omtrent het kind, mondeling toelicht aan de leerkracht van de basisschool. Daarnaast kunnen ouders op het ondertekende AVG-formulier aangeven of zij toestemming geven voor het overdragen van kennis over de ontwikkeling van hun kind aan de BSO bij de overgang van het kind van de KOV naar de BSO. De mentor van het kind in de KOV zorgt voor deze warme overdracht naar de nieuwe mentor bij de BSO.

6. Werkplan

6.1 Communicatie met ouders.

Tijdens het brengen en halen van het kind hebben de ouders het meeste contact met de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerker zal tijdens het brengen van het kind, graag alle nodige informatie horen die betrekking hebben op een goed verloop van de dag voor het kind. Bijv; heeft het kind goed geslapen? Is het verkouden? Heeft het kind goed ontbeten? Enz. De bijzonderheden worden opgeschreven in de map zodat daar rekening mee gehouden kan worden.

De pedagogisch medewerker zal tijdens het ophalen van het kind proberen zoveel mogelijk informatie aan de ouder te geven over het verloop van de dag. Bijv; activiteiten die er gedaan zijn, bijzonderheden van het kind. Daarnaast werken we met een ouder-kind portaal, Nanny4all. Specifieke zaken zoals slaaptijden wordt aan de ouders van kinderen van 0-1 jaar dagelijks persoonlijk gecommuniceerd via deze Nanny4all app. Ouders van kinderen van 1 t/m 3 jaar worden dagelijks middels een groepsbericht geïnformeerd over de opvangdag via de app. Vanuit de directie wordt 2 maandelijks een nieuwsbrief uitgegeven. Hierin staan de algemene zaken van het gehele dagverblijf vermeld. Bijv; personeelwisselingen, sluitingsdagen, wijzigingen van huisregels, bijzondere activiteiten, enz. Ook deze worden gecommuniceerd middels de Nanny4all app.

Vaste contactmomenten met ouders zijn:

- *Intake gesprek*

Dit is een onderdeel van de wenperiode. In dit gesprek worden de ouders door de directie geïnformeerd over de gang van zaken op Kiekeboe. Zaken zoals eet- slaapgewoonte e.d. wordt door de pedagogisch medewerkers besproken met de ouders.

- *Overdracht*

De overdracht momenten tijdens het halen en brengen van het kind. Op deze momenten wordt besproken welke bijzonderheden zich thuis of op Kiekeboe hebben voorgedaan.

- *White boarden in de hal;*

Hierop wordt belangrijke informatie vermeld zoals wie werken er vandaag, dagactiviteiten, op de groep heersende infectieziekten, geboorte kaartjes etc.

- *Oudergesprek*

1 keer per jaar wordt een persoonlijke ouderavond georganiseerd. In de kinderopvang zullen deze plaatsvinden rond de verjaardag van het kind. Bij de buitenschoolse opvang vinden deze 1 maal per jaar op een vaste datum plaats. Op deze ouderavond worden er 15 min. gesprekjes voorbereid door de pedagogisch medewerkers over het kind. De pedagogisch medewerkers geven een algemene indruk over het kind op het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang.

- *Verjaardagen*

Ouders worden in de dagopvang uitgenodigd bij de viering van de verjaardag van hun kind.

- *Nanny4all app*

In de Nanny4all app worden de ouders dagelijks geïnformeerd middels een groepsbericht of persoonlijke bericht over de dagelijkse gang van zaken van de opvangdag.

- *Oudercommissie*

Voor ouders is er de mogelijkheid om lid te worden van de oudercommissie. Deze komt regelmatig met de directie bij elkaar om lopende zaken te bespreken, om advies te geven hoe aanstaande veranderingen plaats kunnen vinden en om over allerlei zaken mee te denken.

Wanneer er naast deze vaste contactmomenten vanuit de ouders, pedagogisch medewerkers of directie behoefte is aan een extra contact moment zullen we hier een afspraak voor maken. Ook zijn de ouders van harte welkom om contact op te nemen met de directie of pedagogisch medewerkers

6.2 Indeling in stam- en basisgroepen en leeftijdsopbouw

Een kind bij Kinderopvang Kiekeboe wordt opgevangen in één vaste stamgroep. De kinderopvang heeft plaats voor maximaal 62 kinderen, dit aantal wordt niet overschreden.

Kinderopvang Kiekeboe bestaat uit 4 horizontale stamgroepen en 1 verticale stamgroep, namelijk:

Tovertuin:	kinderen vanaf 6 weken tot 2 jaar	maximaal 8 kinderen
Smurfendorp:	kinderen vanaf 6 weken tot 2 jaar	maximaal 8 kinderen
Kabouterbos:	kinderen vanaf 2 jaar tot 3 jaar	maximaal 16 kinderen
Piratenboot:	kinderen vanaf 2,8/3 tot 4 jaar	maximaal 16 kinderen
Vlinderplein:	kinderen vanaf 6 weken tot 4 jaar	maximaal 14 kinderen.

In het contract dat ouders hebben ondertekend staat beschreven wanneer hun kind in de kinderopvang overgaat naar een volgende groep. Afhankelijk van de ontwikkeling van het kind kan er in overleg met de ouders worden afgeweken van de leeftijd of een kind eerder of later in de volgende stamgroep geplaatst wordt. Deze afspraak zal schriftelijk worden vastgelegd middels formulier: "Toestemmingsformulier wijziging overgang volgende stamgroep".

Een kind bij Buitenschoolse opvang Kiekeboe wordt opgevangen in één vaste basisgroep.

De BSO heeft plaats voor maximaal 120 kinderen, dit aantal wordt niet overschreden.

Buitenschoolse opvang Kiekeboe bestaat uit 5 verticale basisgroepen, namelijk:

Blauw:	kinderen vanaf 4 tot 13 jaar	maximaal 30 kinderen
Groen:	kinderen vanaf 4 tot 13 jaar	maximaal 30 kinderen
Rood:	kinderen vanaf 4 tot 13 jaar	maximaal 30 kinderen
Oranje:	kinderen vanaf 4 tot 13 jaar	maximaal 30 kinderen
Paars:	kinderen vanaf 4 tot 13 jaar	maximaal 30 kinderen.

Bij het maken van de indeling van de basisgroepen houden we rekening met de leeftijd en de behoeften van het kind en kijken we of de vormgeving van de basisgroepen passend zijn bij het kind. Alle kinderen worden ontvangen in hun basisgroep, na het gezamenlijke eet- en drinkmoment kunnen de kinderen kiezen uit activiteiten die passen bij hun interesses, ontwikkelfases en individuele behoeften. Bij het organiseren van de activiteiten houden we rekening met de talenten van de pedagogisch medewerkers. Zo spelen de jongste kinderen over het algemeen meer met leeftijdsgenootjes in speelhoeken en doen ze graag mee met knutselactiviteiten. Deze speelhoeken zijn vooral te vinden op groep Rood en op groep Rood en Blauw worden er wekelijks knutselactiviteiten georganiseerd. Daarnaast bieden we bijvoorbeeld de oudere kinderen een rustige plek aan om hun huiswerk te maken, een spel te spelen met leeftijdsgenoten of een boek te lezen. Deze rustige plekken zijn vooral te vinden op groep Oranje en Paars. Ieder jaar wordt er door de kindplanner en de BSO gekeken of de indeling nog passend is bij de leeftijd en behoeften van het kind. Indien er wijzigingen plaatsvinden, zal er aan ouders toestemming gevraagd worden middels formulier: "Toestemmingsformulier wijziging basisgroep".

Verlaten van de stam- of basisgroep

Kinderen mogen in de volgende situaties de stam- of basisgroep verlaten:

- Als ze gaan spelen in hun eigen buitenruimte of die van een andere groep;
- Bij uitstapjes zoals een bezoekje aan het zorgcentrum of een uitstapje naar de speeltuin;
- Bij gezamenlijke activiteiten zoals de Sinterklaasshow of een poppenkastvoorstelling;
- Bij uitzonderlijke omstandigheden qua bezetting van pedagogisch medewerkers en/of kinderen. Bijvoorbeeld wanneer er veel kinderen en/of pedagogisch medewerkers ziek zijn en de invalkracht nog niet aanwezig is;
- Tijdens de wenmomenten op de volgende stamgroep;
- Het Kabouterbos, de Piratenboot en het Vlinderplein maken tijdens drukke momenten gebruik van de flexruimte en in de ochtend gebruik van de lokalen van de BSO.

6.3 Beroepskracht-kind-ratio (BKR)

De Beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in de groep. Bij het berekenen van de BKR wordt er gekeken naar de leeftijd van de kinderen. Kinderopvang Kiekeboe maakt gebruik van de rekentool op www.1ratio.nl. Indien de groepssamenstelling verandert, verandert ook de berekende verhouding. Er is geen ondersteunend personeel aanwezig die de pedagogisch medewerker in zijn of haar taken ondersteunt. Pedagogisch medewerkers zijn te alle tijden met minimaal twee personen aanwezig in het gebouw.

Voor de kinderopvang geldt:

In de categorie van 0 tot 1 jaar mag 1 pedagogisch medewerker tot en met 3 kinderen opvangen;

In de categorie van 1 tot 2 jaar mag 1 pedagogisch medewerker tot en met 5 kinderen opvangen;

In de categorie van 2 tot 3 jaar mag 1 pedagogisch medewerker tot en met 8 kinderen opvangen;

In de categorie van 3 tot 4 jaar mag 1 pedagogisch medewerker tot en met 8 kinderen opvangen.

De pedagogisch medewerkers en stagiaires zijn zoveel als mogelijk aanwezig op vaste dagdelen en worden ingeroosterd op een vaste groep. Dit om de continuïteit voor de kinderen en de ouders te waarborgen.

Voor de BSO geldt:

Het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen op een kindercentrum wordt bepaald op basis van de formule $(A \times 0,1) + (B \times 0,083)$, waarbij:

A staat voor het aantal kinderen in de leeftijd van vier tot en met zes jaar en B staat voor het aantal kinderen in de leeftijd van zeven tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt. Waarbij een uitkomst van 0,18 of hoger naar boven wordt afgerond, en waarbij een uitkomst lager dan 0,18 er ten minste een beroepskracht ingezet wordt, indien er kinderen aanwezig zijn op het kindercentrum.

De pedagogisch medewerkers en stagiaires zijn zoveel als mogelijk aanwezig op vaste dagdelen en worden ingeroosterd op een vaste groep. Dit om de continuïteit voor de kinderen en de ouders te waarborgen. Bij de BSO maken we ook gebruik van een vaste indeling van de pedagogisch medewerkers per basisgroep, maar zodra de kinderen na het brood- of fruitmoment de groep verlaten, spelen we in op de behoeften en interesses van het kind. De kinderen kunnen kiezen of ze op hun eigen basisgroep blijven spelen, of dat ze gebruik maken van andere ruimtes om deelnemen aan activiteiten.

Ze kunnen over het algemeen kiezen uit bijvoorbeeld de volgende mogelijkheden:

- Ruimte rood: speelhoeken zoals huishoek, bouwhoek, autohoek, winkeltje en knutselactiviteiten;
- Ruimte oranje: huiswerk- of rustige plekken, knutselactiviteiten voor oudere kinderen, tafelhoelbal;
- Ruimte blauw: knutselactiviteiten met gereedschap, kleinere ruimte, groepsspellen met digibord;
- Ruimte groen: trefballen, toverballen, andere leuke beweegactiviteiten, yoga, dansen;
- Ruimte paars: chillgedeelte om te lezen, te kletsen, knutselactiviteiten voor oudere kinderen;
- Gymzaal: sporten op de BSO, yoga, beweegactiviteiten;
- Buitenruimte: pannakooi, speeltoestel, beweegactiviteit, zandbak, waterspellen, hutten bouwen.

Aan de hand van de verdeling van kinderen over de ruimtes, verdelen we de pedagogisch medewerkers over de kinderen. Tijdens rustige dagen op de BSO kan het voorkomen dat er maar één pedagogisch medewerker aanwezig is, aangezien het aantal pedagogisch medewerkers kindcentrumbreed berekend wordt. We streven ernaar om de continuïteit te waarborgen om steeds dezelfde pedagogisch medewerker in te roosteren. Indien deze pedagogisch medewerker afwezig is door bijvoorbeeld ziekte of verlof, dan zal er een pedagogisch medewerker ingeroosterd worden die de kinderen ook goed kent.

Openingstijden groepen Kinderopvang Kiekeboe

Alle stamgroepen van de kinderopvang zijn dagelijks geopend, met uitzondering van de Piratenboot op woensdagmiddag. De Piratenboot is op woensdagmiddag gesloten. De kinderen van de Piratenboot die op woensdagmiddag aanwezig zijn, zullen dan structureel opgevangen worden in hun tweede stamgroep het Kabouterbos.

Openingstijden groepen BSO Kiekeboe

Groep	VSO	NSO op maandag, dinsdag, donderdag	NSO op woensdag, vrijdag	Vakantie- en studiedagen
Rood	ja	Ja	ja	ja
Groen	nee	Ja	nee	ja
Blauw	nee	Ja	nee	ja
Oranje	ja	Ja	ja	ja
Paars	nee	Ja	nee	nee

VSO:

Tijdens de VSO zijn de groepen Rood en Oranje geopend en wordt er gebruik gemaakt van ruimte Rood en Oranje. Kinderen van groep Groen, Blauw en Paars die gebruik maken van de VSO worden opgevangen in hun tweede basisgroep.

NSO op maandag, dinsdag en donderdag:

Tijdens NSO zijn alle BSO groepen geopend. Vanaf 18.00 uur worden kinderen opgevangen op de groepen Rood en Oranje en zijn de overige groepen gesloten.

NSO op woensdag en vrijdag:

Tijdens NSO op woensdag en vrijdag zijn de groepen Rood en Oranje geopend. In groep Rood worden de kinderen van groep Rood, Groen en Blauw (schoolgroep 3) opgevangen. In groep Oranje worden de kinderen van groep Oranje, Paars, en Blauw (schoolgroep 4) opgevangen.

Flexibele opvang:

Kinderen die gebruik maken van flexibele opvang hebben ook allemaal een basisgroep en een tweede basisgroep. Kinderen van groep 1, 2 en 3 hebben als eerste basisgroep groep rood en als tweede basisgroep groep groen. Kinderen van groep 4 en 5 hebben als eerste basisgroep groep oranje en als 2e basisgroep groep paars. Kinderen van groep 6, 7 en 8 hebben als eerste basisgroep groep paars en als 2e basisgroep groep oranje.

Vakantie- en studiedagen:

In vakanties is groep Paars gesloten. De kinderen van groep Paars worden opgevangen op groep Oranje. Het kan voorkomen dat kinderen van groep Rood, Groen of Blauw tijdens vakanties gebruik maken van hun tweede basisgroep. Ouders krijgen dan vooraf het verzoek om hiervoor schriftelijk toestemming te geven. Vanaf 18.00 uur worden kinderen opgevangen op de groepen Rood en Oranje en zijn de overige groepen gesloten.

6.4 De stam- en basisgroepen

Alle stamgroepen voldoen aan de wettelijke verplichte m² per kind. Wij voldoen aan de 3,5 m² binnenruimte per kind. Het Kabouterbos, de Piratenboot en het Vlinderplein maken tijdens drukke momenten gebruik van de flexruimte en in de ochtend gebruik van de lokalen van de BSO. Ook de buitenruimte voldoet aan de verplichting (3 m² per kind). Bij de BSO voldoen we kindcentrumbreed aan de 3,5m² binnenspeelruimte per kind. Naast de basisgroepen gebruiken we ook de inpandige gymzaal en aula. De buitenruimte van de BSO bedraagt minimaal 3m² per kind. We maken gebruik van het aangrenzende schoolplein en de naastgelegen groenvoorzieningen.

Alle ruimten zijn zodanig ingericht dat de pedagogisch medewerkers de kinderen altijd in de gaten kunnen houden en snel ter plaatsen zijn als er ingegrepen moet worden. Onze binnen en buitenruimte zijn licht en overzichtelijk. De ruimtes zijn huiselijk en vertrouwd, dit geeft de kinderen een veilig gevoel waardoor ze volop initiatieven durven te nemen. Het aanwezige spel materiaal en het verschil in ruimten kan de kinderen hierbij helpen. Omdat wij werken met een VVE methode zijn in alle ruimte speelhoeken aanwezig. De thema's van de speelhoeken kunnen per thema wijzigen.

Samenvoegen van de stam- of basisgroep:

Alle kinderen hebben een vaste stam- of basisgroep. In bepaalde situaties is het nodig om hierop een uitzondering te maken, bijvoorbeeld als er weinig kinderen gebruik maken van de groep of aan het begin en/of einde van de dag wanneer er minder kinderen aanwezig zijn. Daarnaast is het belangrijk om het vier-ogen-beleid op te volgen. De betreffende groepen worden dan samengevoegd. Ook tijdens vakantiedagen of dagen met een structureel lagere bezetting kunnen groepen worden samengevoegd. We volgen de beroepskracht-kind-ratio en maken gebruik van www.1ratio.nl.

Ouders worden bij plaatsing geïnformeerd over de samenwerking met de tweede stam- of basisgroep. De groep wordt bij samenvoeging nooit opgedeeld, er wordt dus niet een deel van een groep samengevoegd met een (deel van een) andere groep. Bij het samenvoegen van de groep gaat de pedagogisch medewerker met de kinderen mee. Een kind maakt gedurende de week gebruik van ten hoogste twee verschillende ruimtes van een stamgroep.

Groepen die eventueel samengevoegd kunnen worden zijn:

Vlinderplein:	met Tovertuin, Smurfendorp, Kabouterbos of Piratenboot
Tovertuin:	met Smurfendorp of Vlinderplein
Smurfendorp:	met Tovertuin of Vlinderplein
Kabouterbos:	met Piratenboot of Vlinderplein
Piratenboot:	met Kabouterbos of Vlinderplein
BSO:	groepen kunnen allemaal samengevoegd worden.

Gebruik tweede stam- of basisgroep

Het komt wel eens voor dat wij van de vaste stam- of basisgroep afwijken. Wij kiezen hiervoor ten gevolge van lage kind-bezetting op de groep, als de vaste groep gesloten is, om pedagogische redenen, tijdens vakantieperiodes en met uitzondering tijdens afwezigheid wegens ziekte van de pedagogisch medewerker. De kinderen worden dan structureel, incidenteel of voor een bepaalde periode opgevangen in een tweede stam- of basisgroep. Middels de formulieren:

“Toestemmingsformulier opvang tweede stamgroep” en “Toestemmingsformulier opvang tweede basisgroep” geven ouders vooraf toestemming en kan opvang tijdelijk in één andere groep dan de stam- of basisgroep van het kind plaatsvinden.

Extra opvangdag aanvragen vanuit ruilbudget

Als ouders een extra opvangdag aanvragen vanuit hun ruilbudget, dan kan het voorkomen dat het vaste gezicht van het kind niet aanwezig is. Ouders geven middels deze aanvraag toestemming hiervoor.

6.5 Wennen.

Voordat een kind daadwerkelijk op Kiekeboe geplaatst wordt krijgen de ouders de mogelijkheid samen met hun kind, twee keer, 2 uur te komen wennen. Op deze manier krijgen ouders wat meer inzicht in de dagelijkse gang van zaken op Kiekeboe. Zij maken kennis met de pedagogisch medewerkers die voor hun kind gaan zorgen. Het is vaak de eerste keer dat ouders hun kind aan de zorg van (dan nog) vreemden achterlaten en het vertrouwen moet langzaam worden opgebouwd. Voor het kind is zo'n eerste kennismaking, samen met de ouder ook heel prettig. Hij of zij raakt alvast gewend aan de omgeving en de pedagogisch medewerkers van de groep en kan, met een vertrouwd persoon in de buurt, alles rustig bekijken.

We geven nieuwe kinderen en hun ouders twee maal de mogelijkheid te komen wennen. De eerst keer blijft de ouder nog bij het kind, de tweede keer zal de ouder na een tijdje weg gaan en het kind voor een korte periode onder de zorg van de pedagogisch medewerkster achterlaten. Als het kind dan eenmaal echt op Kiekeboe komt, zullen wij het extra aandacht geven zodat het op een goede manier een vertrouwensband kan op bouwen.

Als kinderen overgaan naar een volgende groep, zullen zij ook weer opnieuw moeten wennen aan deze groep. Een maand voordat de kinderen overgaan worden ze regelmatig meegenomen naar de andere groep. Ze gaan er een keertje spelen, een keertje mee-eten e.d. Zo worden ze voorbereid op deze overgang en is de stap niet meer zo groot. Vaak helpt het ook dat ze in hun nieuwe groep hun oude groepsgenootjes weer tegenkomen. Dit maakt het al een stuk vertrouwd. Wanneer kinderen naar een andere groep gaan krijgen zij ongeveer een maand van te voren een kaart mee met daarop de datum van overgang. Ook bij het wennen van een kind in een andere groep wordt het kind-leidsterratio toegepast.

6.6 Afnemen extra dagdelen.

Wij bieden de ouders de mogelijkheid om een extra dagdeel af te nemen in de kinderopvang en buitenschoolse opvang. Het afnemen van extra dagdelen kan alleen als het past binnen de wet- en regelgeving. Dat wil zeggen dat er niet meer dan het maximaal aantal toegestane kinderen op de stamgroep opgevangen mag worden en dat het leidster – kind-ratio niet overschreden wordt. De aanvraag voor het afnemen van een extra dagdeel wordt gedaan via de Nanny4all app. De definitieve toezegging van het aangevraagde dagdeel kan 10 werkdagen vooraf toegezegd worden. Uw kind zal in eerste instantie geplaatst worden op zijn/haar eigen stamgroep. Mocht er op de eigen stamgroep geen plaats zijn vragen wij u schriftelijk toestemming voor plaatsing in een andere stamgroep.

6.7 Algemene informatie

De kinderopvang is elke werkdag geopend van 7.30 tot 18.30 uur. Hier kan opvang op vaste dagen afgenomen worden voor 52 of 40 weken. Vanaf 7.00u kan er eventueel vervroegde opvang aangevraagd worden. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om flexibele opvang af te nemen.

Op de buitenschoolse opvang wordt er onderstaande opvang aangeboden:

- VSO (Voor Schoolse Opvang) 07:00u of 07.30u tot 08.30uur
- NSO (Na Schoolse Opvang) 12.30u / 14:45u of 15.15uur tot 18.30uur
- Flexibele opvang
- Vakantie opvang

Bij aanvang van de groepen is er voor elke groep 1 pedagogisch medewerker aanwezig. Na een half uur tot een uur komt de tweede pedagogische medewerker op de groepen. Dit is afhankelijk van het aantal kinderen. Elke dag wordt er door minimaal 2 pedagogisch medewerkers geopend en afgesloten i.v.m. de veiligheidsregels. De dagindeling is een algemene richtlijn over hoe een dag er op Kiekeboe uitziet. Kinderen hechten aan vaste tijden waarop bepaalde activiteiten en rituelen plaatsvinden. Ook voor ouders en pedagogisch medewerkers geeft een vast ritme duidelijkheid en structuur.

6.8 Werkplan Tovertuin en Smurfendorp

De dagindeling:

Kinderen hebben, vooral op deze leeftijd, hun eigen schema. Wij zullen ons bij deze kinderen houden aan het eigen dagritme. De dagindeling kan als een richtlijn worden gezien voor de grotere kinderen.

7:00 uur: Binnenkomst / inloop van de kinderen t/m 9:00 uur (vrij spelen)

9:30 uur: Fruit en drinken. Zingen / voorlezen

10:15 uur: (VVE)Activiteit met de kinderen (vrij spelen binnen/buiten, thema activiteit, wandelen)

11:30 uur: Eten met de kinderen

12:00 uur: Voorbereiden voor het middagslaapje

12:45/13:15 uur: ophaal/breng moment

15:30 uur: Rauwkost/fruit/soepstengel of cracker eten en drinken

16:00 uur: (VVE)Activiteiten met kinderen (vrij spelen binnen/buiten, thema activiteit, wandelen)

16:00 uur: vanaf deze tijd worden eventuele groentehapjes gegeven

17:00 uur: vanaf deze tijd worden de kinderen opgehaald

Vanaf 17.00u komen de ouders hun kinderen ophalen. Er wordt verteld wat het kind die dag gedaan heeft. Op het info-bord in de gang en in de Nanny4all app kunnen de ouders ook zelf zien wat er die dag is gedaan. De groentehap en flessen worden tot 17.30u gegeven i.v.m. personele bezetting. De luiers van de kinderen worden regelmatig gecontroleerd en verschoond. Vanaf 17.45u gaan alle kinderen die nog niet opgehaald zijn naar de Tovertuin en worden daar opgehaald door de ouders.

De activiteiten:

Op de groep is divers speelgoed- en ontwikkelingsmateriaal aanwezig voor kinderen in de leeftijd van 0-2 jaar zoals; blokken, babygym, knuffels, babyschommel, activity -center, kralenrek, ballen, puzzels, kleurtjes, verf. De pedagogisch medewerkers zijn ook actief bezig met de kinderen op de speelmat. Er wordt vaak gewerkt met VVE activiteiten volgens het programma Uk & Puk.

Andere activiteiten zijn vingerverven of kleuren, wandelen, spelen met gebruiksmaterialen zoals papier of dozen. Als het mooi weer is gaan we veel naar buiten in ons eigen tuintje. In sommige gevallen verlaten kinderen tijdelijk de stamgroep om in een andere groep een activiteit te doen. Wanneer kinderen bijna 2 jaar worden gaan ze wennen in het Kabouterbos waar ze kennismaken met de kinderen, pedagogisch medewerkers en activiteiten die bij de stamgroep horen.

Rituelen en regels:

- In de groep worden er rustige momenten gecreëerd, bijvoorbeeld als er veel kinderen slapen. Het licht wordt gedimd en we creëren rust, wat wij voor de kinderen belangrijk vinden.
- Tijdens het naar bed brengen en het verschonen is er even extra aandacht voor het kind. We nemen er de tijd voor en maken er een speciaal moment van. Kinderen mogen een speentje of knuffeltje mee naar bed nemen.
- Wij leggen de kinderen op hun rug in een slaapzakje in bed. Er wordt gewerkt volgens het protocol wiegendood. Bij hoge uitzondering wordt hier van afgeweken. Ouders dienen hier schriftelijk toestemming voor te geven.
- We vragen de ouders om duidelijk en niet te lang afscheid te nemen.
- Ondanks de jonge leeftijd proberen we het contact tussen de kinderen te stimuleren door samen te eten en drinken en samen activiteiten, spelletjes te doen.
- Wanneer ouders borstvoeding willen geven bestaat hiervoor de mogelijkheid in een aparte ruimte op Kiekeboe.
- Tijdens het eten blijven we aan tafel.
- Liedjes zingen voor het eten, eindigend met het "smakelijk eten" lied.
- Voor en na het eten handen en gezichtjes wassen.
- Samen met de kinderen het speelgoed opruimen.

- Je mag elkaar geen pijn doen.
- Binnen mag niet gerend worden.
- Wanneer een kind niet anders getroost kan worden krijgt het kind haar speen of knuffel. Als de kinderen de speen niet nodig hebben liggen deze zoveel mogelijk samen met evt. de knuffels in hun eigen mandje.

Verjaardagen en feestdagen:

Bij activiteiten wordt er rekening gehouden met thema's zoals sinterklaas, kerstmis, Pasen, carnaval en de seizoenen. Deze thema's komen ook terug in de versiering van de groep.

We vieren de verjaardag van een kind als deze 1 of 2 jaar wordt door voor het kind een kroon te maken, de groep te versieren en verjaardag liedjes te zingen door onder andere gebruik te maken van muziekinstrumenten. Eventueel is er een kleine traktatie zoals een koekje of rozijntjes, deze wordt door onszelf verzorgd. Als ouder word je uitgenodigd om aanwezig te zijn tijdens het vieren van de verjaardag van je kind. Er bestaat de mogelijkheid om zelf foto's te maken bij verjaardagen. U kunt ook het fototoestel bij de pedagogisch medewerker achterlaten zodat zij foto's maakt gedurende de dag of de pedagogisch medewerkers maken foto's die via de Nanny4all app naar u worden gestuurd.

Het is niet toegestaan video opnames te maken bij Kiekeboe i.v.m. privacy redenen. Pedagogisch medewerkers van Kiekeboe maken regelmatig foto's die via de app middels een groepsbericht worden verstuurd of te bekijken zijn op de website van Kiekeboe of op onze facebookpagina.

6.9 Werkplan het Kabouterbos.

Dagindeling:

7:00 uur: Binnenkomst / inloop van de kinderen t/m 9:00 uur (vrij spelen)

9:00 uur: Samen met de kinderen opruimen

9:15 uur: Kring met VVE activiteit

9:45 uur: Fruit en een beker water/thee drinken. Zingen / voorlezen

10:30 uur: (VVE)Activiteit met de kinderen (vrij spelen binnen/buiten, knutsel-thema activiteit, wandelen)

11:30 uur: Eten met de kinderen

12:00 uur: Voorbereiden voor het middagslaapje

12:45/13:15 uur: ophaal/breng moment

15:30 uur: Rauwkost/fruit, en beker water/thee drinken.

16:00 uur: (VVE)Activiteiten met kinderen (vrij spelen binnen/buiten, knutsel-thema activiteit, wandelen)

17:00 uur: vanaf deze tijd worden de kinderen opgehaald

De luiers van de kinderen worden door de dag heen regelmatig gecontroleerd en verschoond of de kinderen gaan regelmatig op het potje of naar het toilet.

Elke dag wordt er een helpend handje gekozen. Daarna wordt gezamenlijk het dagprogramma door genomen d.m.v. de dagritme kaarten. Hierdoor kunnen de kinderen zelf terugkijken of vooruitkijken naar de dag. Dit schept duidelijkheid en houvast voor de kinderen.

Rond 17.00 uur worden de eerste kinderen opgehaald en wordt de groepsruimte al een beetje opgeruimd. Vanaf 17.45 uur zijn alle kinderen die nog niet opgehaald zijn in het Kabouterbos en kunnen daar opgehaald worden door de ouders.

De activiteiten:

Op de groep zijn er diverse speelgoed- en ontwikkelingsmaterialen aanwezig. Deze kinderen zijn verder in hun ontwikkeling dan de kinderen van de Tovertuin en het Smurfendorp. Er zijn dan ook veel verschillende activiteiten mogelijk. Er wordt vaak gewerkt met VVE activiteiten volgens het programma Uk & Puk. Het kabouterbos is opgedeeld in hoeken, waar de kinderen kunnen spelen. Naast het creatieve deel waarin we plakken, tekenen, schilderen, kleuren, kleien, e.d. kunnen er al veel spelletjes worden gedaan zoals; puzzelen, memorie, diverse constructiemateriaal enz. Om tegemoet te komen aan de ontwikkeling van fantasiespelen zijn er spelmaterialen aanwezig zoals, dokterspullen, een keukentje, thema hoeken e.d.

We proberen elke dag naar buiten te gaan, afhankelijk van het weer. Soms maken we een wandeling of doen we een boodschap. In sommige gevallen verlaten kinderen tijdelijk de stamgroep om in een andere groep een activiteit te doen. Wanneer kinderen bijna 3 worden gaan ze wennen op de Piratenboot waar ze kennismaken met de kinderen, pedagogisch medewerkers en activiteiten die bij de stamgroep horen.

Rituelen en regels:

- Tijdens het eten blijven we aan tafel zitten
- Tijdens de lunch eten we eerst een boterham met hartig en dan met zoet.
- Voor het eten handen wassen.
- Voor het eten zingen we altijd het "smakelijk eten" lied.
- Na het eten wassen we de handen en de gezichten.
- De kinderen ruimen zoveel mogelijk zelf de spullen op waar we mee hebben gespeeld.
- Tijdens het naar bed brengen nemen we de tijd voor het kind en maken er een speciaal moment van tussen pedagogisch medewerker en kind.

- Na het buitenspelen wassen we de handen.
- Kinderen mogen een knuffel of speentje meenemen in bed. Bij afwijkende slaapgewoonten moeten de ouders hier schriftelijk toestemming voor geven.
- Ruzies worden goedgemaakt.
- Je mag elkaar geen pijn doen.
- Er mogen geen spulletjes van elkaar worden afgepakt.
- Er mag binnen niet gerend worden.

Verjaardagen en feestdagen:

Bij activiteiten wordt er rekening gehouden met thema's zoals sinterklaas, kerstmis, Pasen, carnaval en de seizoenen. Deze thema's komen ook terug in de versiering van de groep.

Verjaardagen worden gevierd met een feesttrein met de leeftijd van het kind, in kaarsjes er bovenop. Alle kinderen krijgen muziekinstrumenten en we zingen samen verjaardagsliedjes. Het jarige kind krijgt een kroon. Hij of zij mag een eventuele traktatie verzorgd door kiekeboe zelf uitdelen. Ouders worden uitgenodigd om bij de verjaardag aanwezig zijn.

Ook bestaat er de mogelijkheid foto's te maken bij verjaardagen en feestdagen. U mag ook het fototoestel achterlaten bij de pedagogisch medewerker zodat zij foto's maakt gedurende de dag. Het is niet toegestaan video opnames te maken bij Kiekeboe i.v.m. privacy redenen. Pedagogisch medewerkers van Kiekeboe maken regelmatig foto's die via de app middels een groepsbericht worden verstuurd of te bekijken zijn op de website van Kiekeboe of op onze facebookpagina.

6.10 Werkplan de Piratenboot.

Dagindeling:

7:00 uur: Binnenkomst / inloop van de kinderen t/m 9:00 uur (vrij spelen)

9:15 uur: samen met de kinderen opruimen

9:30 uur: Fruit en een beker water/thee drinken. Zingen / voorlezen

10:15 uur: (VVE) Activiteit met de kinderen (vrij spelen binnen/buiten, knutsel-thema activiteit, wandelen)

11:30 uur: Eten met de kinderen

12:00 uur: Voorbereiden voor het middagslaapje

12:45/13:15 uur: ophaal/breng moment

15:30 uur: Rauwkost/fruit, en beker water/thee drinken

16:00 uur: (VVE)Activiteiten met kinderen (vrij spelen binnen/buiten, knutsel-thema activiteit, wandelen)

16:00 uur: Start sportlessen of yogalessen voor kinderen vanaf 3,5 jaar.

17:00 uur: vanaf deze tijd worden de kinderen opgehaald

De luiers van de kinderen worden door de dag heen regelmatig gecontroleerd en verschoond of de kinderen gaan regelmatig op het potje of naar het toilet.

Elke dag wordt er een helpend handje gekozen. Daarna wordt gezamenlijk het dagprogramma door genomen d.m.v. de dagritme kaarten. Hierdoor kunnen de kinderen zelf terugkijken of vooruitkijken naar de dag. Dit schept duidelijkheid en houvast voor de kinderen.

Kinderen (> 3,5 jaar) kunnen deelnemen aan yogalessen of sportlessen in de gymzaal van de Muzenberg. Dit gebeurt samen met de jongste BSO kinderen. Deze sportlessen worden gegeven door een sportdocente die ook werkzaam is als pedagogisch medewerker in de Buitenschoolse opvang. Ook de yogalessen worden gegeven door een gediplomeerd yogadocente, welke ook werkzaam is als pedagogisch medewerker in de buitenschoolse opvang. De sportlessen en yogalessen vinden plaats van 16:00u tot 16:45 uur .Vanaf 17.00 uur worden de kinderen door de ouders opgehaald. Vanaf 17:45 zijn alle kinderen die nog niet opgehaald zijn in het Kabouterbos.

De activiteiten:

Op deze groep zijn er diverse speelgoed- en ontwikkelingsmaterialen aanwezig. Deze kinderen zijn verder in hun ontwikkeling dan de kinderen van het kabouterbos. Er zijn speelgoed en ontwikkelingsmaterialen aanwezig voor kinderen van 3 jaar tot 4 jaar. Er zijn dan ook veel verschillende activiteiten mogelijk. Er wordt vaak gewerkt met VVE activiteiten volgens het programma Uk & Puk. De groep is opgedeeld in hoeken, waar de kinderen kunnen spelen. Er is een bouwhoek, huishoek, leeshoek, maar er zijn ook tafelspellen mogelijk. Naast het creatieve deel waarin we plakken, knippen, tekenen, schilderen, kleuren, kleien, e.d. kunnen er al veel spelletjes worden gedaan zoals; puzzelen, memorie, diverse constructiemateriaal enz. Ook staat er een glijbaan in het lokaal. Om tegemoet te komen aan de ontwikkeling van fantasiespellen zijn er spelmaterialen zoals, dokterspullen, winkeltje, verkleedkleden, een keukentje, e.d. We proberen elke dag naar buiten te gaan, afhankelijk van het weer. Soms maken we een wandeling, doen een boodschap of we maken regelmatig een uitstapje naar het bejaardenhuis of zorgboerderij. In sommige gevallen verlaten kinderen tijdelijk de stamgroep om in een andere groep een activiteit te doen.

Rituelen en regels:

- Tijdens het eten blijven we aan tafel zitten
- Tijdens de lunch eten we eerst een boterham met hartig en dan met zoet.
- We wassen de handen voor elk eetmoment en als we naar buiten zijn geweest.

- Voor het eten zingen we altijd het “smakelijk eten” lied
- Na het eten wassen we de handen en de gezichten.
- De kinderen ruimen zoveel mogelijk zelf de spullen op waar we mee hebben gespeeld.
- Tijdens het naar bed brengen nemen we de tijd voor het kind en maken er een speciaal moment van tussen pedagogisch medewerker en kind.
- Kinderen mogen een knuffel of speentje meenemen in bed. Bij afwijkende slaapgewoonten moeten de ouders hier schriftelijk toestemming voor geven.
- Ruzies worden goedgemaakt.
- Je mag elkaar geen pijn doen.
- Er mogen geen spulletjes van elkaar worden afgepakt.
- Er mag binnen niet gerend worden.

Verjaardagen en feestdagen:

Bij activiteiten wordt er rekening gehouden met thema's zoals sinterklaas, kerstmis, Pasen, carnaval en de seizoenen. Deze thema's komen ook terug in de versiering van de groep.

Verjaardagen worden gevierd met een neptaart met de leeftijd van het kind er in kaarsjes bovenop. Alle kinderen krijgen muziekinstrumenten en we zingen samen verjaardagsliedjes. Het jarige kind krijgt een kroon en er wordt een verjaardagsstoel gemaakt. Hij of zij mag een eventuele traktatie, verzorgd door kiekeboe, zelf uitdelen. Ouders worden uitgenodigd om bij de verjaardag aanwezig te zijn. Ook bestaat er de mogelijkheid foto's te maken bij verjaardagen en feestdagen. Ook kunt U het fototoestel achterlaten bij de pedagogisch medewerker zodat zij foto's maakt gedurende de dag. Het is niet toegestaan video opnames te maken bij Kiekeboe i.v.m. privacy redenen. Pedagogisch medewerkers van Kiekeboe maken regelmatig foto's die via de app middels een groepsbericht worden verstuurd of te bekijken zijn op de website van Kiekeboe of op onze facebookpagina

6.11 Werkplan Vlinderplein (verticale groep)

Algemeen:

In deze groep worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. De kinderen blijven in principe de hele opvangperiode bij elkaar in de groep met dezelfde pedagogisch medewerkers. Dit zorgt voor een veilige basis van gehechtheid. De pedagogisch medewerkers kunnen kinderen goed leren kennen en inspelen op de individuele behoeftes. In de verticale groep is meer aansluiting op de natuurlijke gezinssituatie waarin ook verschillende leeftijden bij elkaar zijn. Het is mogelijk om broertjes en/of zusjes in dezelfde groep te plaatsen. De kinderen leren op een natuurlijke wijze rekening te houden met elkaar en worden gestimuleerd in hun sociale vaardigheden. De kleintjes kunnen zich in hun ontwikkeling optrekken aan de oudere kinderen. De oudere kinderen leren de jonge kinderen te helpen. De taalvaardigheid wordt extra gestimuleerd doordat kinderen taal en taalspelletjes, zoals liedjes ook boven hun niveau krijgen aangereikt. De kinderen kunnen zich ontwikkelen in hun eigen tempo. Ze kunnen op hun eigen niveau meedoen aan de verschillende activiteiten.

Dagindeling:

In het Vlinderplein zitten kinderen met verschillende leeftijden en die dus ook hun eigen schema hebben van slapen, eten, drinken en spelen. Wij zullen ons daarin zoveel mogelijk aanpassen. De dagindeling kan dan ook als een richtlijn worden gezien.

7:00 uur: Binnenkomst / inloop van de kinderen t/m 9:00 uur (vrij spelen)

8:00 uur: Vanaf deze tijd worden er flessen aan de kinderen gegeven.

9:30 uur: Fruit en een beker water/thee drinken. Zingen / voorlezen

10:15 uur: (VVE) Activiteit met de kinderen (vrij spelen binnen/buiten, thema activiteit, wandelen)

11:30 uur: Eten met de kinderen

12:00 uur: Voorbereiden voor het middagslaapje

12:45/13:15 uur: ophaal/breng moment

15:30 uur: Rauwkost/fruit eten en een beker water/thee drinken

16:00 uur: (VVE)Activiteiten met kinderen (vrij spelen binnen/buiten, thema activiteit, wandelen)

16:00 uur: vanaf deze tijd worden eventuele groentehapjes gegeven

17:00 uur: vanaf deze tijd worden de kinderen opgehaald.

Vanaf 17.00u komen de ouders hun kinderen ophalen. Er wordt verteld wat het kind die dag gedaan heeft. Op het info-bord in de gang en via de app kunnen de ouders ook zelf zien wat er die dag is gebeurd. De luiers van de kinderen worden regelmatig gecontroleerd en verschoond of de kinderen gaan regelmatig op het potje of naar het toilet.

Flexibele kinderen hebben geen vaste tijden, waardoor ze de gehele dag door gebracht of opgehaald kunnen worden. Deze tijden zijn vooraf bij de pedagogisch medewerkers van het Vlinderplein bekend.

Elke dag wordt er een helpend handje gekozen. Daarna wordt gezamenlijk het dagprogramma door genomen d.m.v. de dagritme kaarten. Hierdoor kunnen de kinderen zelf terugkijken of vooruitkijken naar de dag. Dit scheidt duidelijkheid en houvast voor de kinderen.

Activiteiten:

Op deze groep is er diverse speelgoed- en ontwikkelingsmateriaal aanwezig voor kinderen van 0 jaar tot 4 jaar. Er zijn dan ook veel verschillende activiteiten mogelijk. Het Vlinderplein is opgedeeld in hoeken, waar de kinderen kunnen spelen. Naast het creatieve deel waarin we plakken, knippen, tekenen, schilderen, kleuren, kleien, e.d. kunnen er al veel spelletjes worden gedaan zoals; puzzelen, memorie, diverse constructiemateriaal enz. Om tegemoet te komen aan de ontwikkeling van

fantasiespelen zijn er spelmaterialen aanwezig zoals, dokterspullen, een keukentje, e.d. Er worden activiteiten georganiseerd die door alle leeftijden uitgevoerd kunnen worden.

We proberen elke dag naar buiten te gaan, afhankelijk van het weer. Soms maken we een wandeling of doen we een boodschap. In sommige gevallen verlaten kinderen tijdelijk de stamgroep om in een andere groep een activiteit te doen.

Rituelen en regels:

- Tijdens het eten blijven we aan tafel zitten, eten we eerst een boterham met hartig en dan met zoet.
- Voor het eten handen wassen.
- Voor het eten zingen we altijd het “smakelijk eten” lied
- Na het eten wassen we de handen en de gezichten.
- De kinderen ruimen zoveel mogelijk zelf de spullen op waar we mee hebben gespeeld.
- Tijdens het naar bed brengen nemen we de tijd voor het kind en maken er een speciaal moment van tussen pedagogisch medewerker en kind.
- Kinderen mogen een knuffel en/of speentje meenemen in bed. Ook hier geldt de regel, bij afwijkende slaapgewoonten moeten de ouders hier schriftelijk toestemming voor geven.
- Ruzies worden goedge maakt.
- Je mag elkaar geen pijn doen.
- Er mogen geen spulletjes van elkaar worden afgepakt.
- Er mag binnen niet gerend worden.
- Voor de oudere kinderen, die niet meer slapen, is er tussen half 2 en half 3 een rust uur. Tijdens dit uur kunnen de kinderen even een rustmomentje pakken door een spelletje aan tafel te doen of een boekje te lezen.
- Wij leggen de kinderen op hun rug in een slaapzakje in bed. Indien de ouders andere gewoontes hebben zoals op de buik slapen dan moet hiervoor schriftelijke toestemming worden gegeven. (zie protocol wiegendood)
- We vragen de ouders om duidelijk en niet te lang afscheid te nemen.
- Ondanks dat er kinderen zijn met een lage leeftijd proberen we het contact tussen de kinderen te stimuleren door samen te eten en drinken en samen activiteiten, spelletjes te doen.
- Wanneer ouders borstvoeding willen geven bestaat hiervoor de mogelijkheid op het Kinderdagverblijf.

Verjaardagen en feestdagen:

Bij activiteiten wordt er rekening gehouden met thema's zoals sinterklaas, kerstmis, Pasen, carnaval en de seizoenen. Deze thema's komen ook terug in de versiering van de groep.

Verjaardagen worden gevierd met een neptaart met de leeftijd van het kind er in kaarsjes bovenop.

Alle kinderen krijgen muziekinstrumenten en we zingen samen verjaardagsliedjes. Het jarige kind krijgt een kroon. Hij of zij mag een eventuele traktatie, verzorgd door kiekeboe, zelf uitdelen. Als de ouders dit leuk vinden mogen ze bij de verjaardag aanwezig zijn.

Er bestaat de mogelijkheid foto's te maken bij verjaardagen en feestdagen. Ook kunt U het fototoestel achterlaten bij de pedagogisch medewerker zodat zij foto's maakt gedurende de dag. Het is niet toegestaan video opnames te maken bij Kiekeboe i.v.m. privacy redenen. Pedagogisch medewerkers van Kiekeboe maken regelmatig foto's die via de app middels een groepsbericht worden verstuurd of te bekijken zijn op de website van Kiekeboe of op onze facebookpagina

Werkplan Buitenschoolse opvang.

Dagindeling:

7:00 / 08:30 uur: Binnenkomst / inloop van de kinderen vrij spelen in de verschillende ruimtes.

8:20 uur: Kinderen worden naar school gebracht door de pedagogisch medewerker.

12:00 uur: de kinderen worden van school gehaald.

12:15 uur: als alle kinderen er zijn gaan we samen aan tafel voor de lunch.

12:30/45 uur: na de lunch mogen de kinderen vrij spelen binnen of buiten.

13:10 uur: de kinderen worden weer terug naar school gebracht.

14:45 uur: Kinderen van Openbare Basisschool Cranendonck worden opgehaald.

15:15 uur: Kinderen van de Stapsteen/ St Joan worden opgehaald.

15:30 uur: Rauwkost/fruit, een koekje eten en drinken.

16:00 uur: Start sportlessen(kleutergym) en yogalessen.

17.00 uur: Start sportlessen kinderen bovenbouw.

16:00 uur: Activiteit met de kinderen of vrij spelen binnen/buiten, knutselen, spelletjes etc.

17:00 uur: vanaf deze tijd worden de kinderen opgehaald

In de Muzenberg worden alleen de kinderen van groep 1,2 en 3 opgehaald bij de BSO halte. Vanaf groep 4 mogen de kinderen zelf naar de BSO lokalen lopen, wel moeten ze zich even melden bij de pedagogisch medewerker bij de BSO halte. In de lokalen is altijd een pedagogisch medewerker aanwezig om de kinderen op te vangen. De kinderen van scholen buiten de Muzenberg worden altijd opgehaald.

Kinderen komen na schooltijd bij elkaar in een vaste basisgroep voor het drink/fruitmoment. Nadat de kinderen fruit hebben gegeten zullen de kinderen zelf kiezen aan welke activiteit ze willen deelnemen in de verschillende ruimtes. Er zal gebruik worden gemaakt van de 2 BSO ruimtes (groep Rood, groep Oranje), het schoollokaal van de Opstap (groep blauw), de speelzaal (groep Groen), het pauze lokaal (groep Paars) en er wordt sport aangeboden in de gymzaal. Indien het weer het toelaat wordt er ook gebruik gemaakt van de grote speelplaats.

In de vakantie kunnen de kinderen van 7.00/7.30 tot 18.30 uur komen. Kinderen kunnen vrij spelen maar er worden ook activiteiten georganiseerd, we stimuleren de kinderen om actief mee te denken bij het kiezen van activiteiten. Ook dan geldt dat de kinderen niet verplicht zijn om hieraan mee te doen. Op de website (www.kiekeboe-maarheeze.nl) is 2 weken voor aanvang van de vakantie het vakantieprogramma te lezen.

Activiteiten:

Op de buitenschoolse opvang zijn veel verschillende spel- en ontwikkelingsmaterialen die aansluiten bij de verschillende leeftijden. In de groep is divers knutsel- en tekenmateriaal aanwezig.

Ook zijn er spelletjes, puzzels, constructiemateriaal, een WII en ander spelmateriaal aanwezig. Voor het fantasiespel zijn er verkleedkleden, poppen, doeken, keukentje e.d. Voor de oudste BSO kinderen is er een chill-ruimte aanwezig.

Verder worden er vooral in de vakanties andere activiteiten georganiseerd zoals speurtochten, uitstapjes naar de bossen of de speeltuin, film kijken, koken of bakken, spelletjesmiddagen, boodschappen doen enz.

De buitenschoolse opvang maakt gedurende het jaar door gebruik van thema's, mede verzonnen door de kinderen. Ook worden er thema's gebruikt die aansluiten bij een feest of jaargetijde. In de vakanties is een speciaal vakantieprogramma.

Als er een activiteit georganiseerd is waar meerdere groepen aan deelnemen, dan is de activiteitengroep nooit groter dan 30 kinderen. Als het aantal kinderen die meedoen hoger is dan 30 kinderen, wordt de groep gesplitst in een onderbouw- en een bovenbouwgroep. Ook kan de groep opgesplitst worden en verdeeld worden over de dag, bijvoorbeeld het ene gedeelte de ochtend en het andere gedeelte de middag. Is er een activiteit op hetzelfde moment voor alle kinderen, dan worden er groepen gemaakt van maximaal 10 kinderen. Iedere groep wordt begeleid door één pedagogisch medewerker.

Rituelen en regels:

- Kinderen mogen veel vrij spelen maar met de WII of televisie kijken gaat altijd in overleg met de pedagogisch medewerker.
- Voor en na het eten van de boterhammen wassen de kinderen hun mond en handen. Ook bestaat er de mogelijkheid om de tanden te poetsen.
- We houden rekening met elkaar. Bijvoorbeeld, we wachten tot bijna iedereen klaar is met eten voor we van tafel mogen.
- Als er ruzies zijn wordt dit uitgepraat.
- Iedereen hoort erbij, er wordt niemand buitengesloten.
- We praten over bijzondere gebeurtenissen die de kinderen op dat moment bezig houden.

Verjaardagen en feestdagen:

Als een kind jarig is mag het op tafel staan en wordt er voor hem of haar gezongen. Een verantwoorde traktatie wordt verzorgd door de buitenschoolse opvang.

De ruimtes worden voor de feestdagen versierd. Activiteiten worden aangepast aan de feestdagen. Het is niet toegestaan video opnames te maken bij Kiekeboe i.v.m. privacy redenen. Pedagogisch medewerkers van Kiekeboe maken regelmatig foto's die via de app middels een groepsbericht worden verstuurd of te bekijken zijn op de website van Kiekeboe of op onze facebookpagina

Sport op de buitenschoolse opvang

Bewegen is belangrijk voor lichaam en geest. Vaak zitten kinderen een groot deel van de dag in de klas. Daarom is het fijn als ze na schooltijd even lekker kunnen bewegen om zich te ontspannen. Daarnaast is bewegen natuurlijk goed voor de diverse ontwikkelingsgebieden van het kind zoals de motorische ontwikkeling (het aanleren van bewegingen), conditionele ontwikkeling (verbetering van de conditie, opbouw van spieren en het verbranden van vetten), cognitieve ontwikkeling (leren door doen) en de sociaal-emotionele ontwikkeling (bijv. samen in een groepje werken en het verleggen van grenzen). Kortom sport en bewegen is een belangrijk onderdeel van een gezond leven, waar wij als Buitenschoolse Opvang aan willen bijdragen.

Kinderen van de buitenschoolse opvang kunnen daarom sportlessen volgen tijdens de reguliere BSO-uren. Deze sportlessen worden gegeven door een docente Lichamelijke Opvoeding en vinden plaats op maandag, dinsdag en donderdag in de gymzaal van 'De Muzenberg'. Tijdens schoolvakanties worden er geen sportlessen gegeven.

Alle sportlessen duren 45 minuten en op iedere dag vinden er twee sportlessen plaats; één les voor kinderen t/m groep 3 van de basisschool en één les voor kinderen vanaf groep 4 van de basisschool. Voor kinderen t/m groep 3 van de basisschool, zijn er gymlessen. Tijdens deze lessen zullen diverse vormen van bewegen aan bod komen, waardoor de kinderen zich breed ontwikkelen en oriënteren. Hierdoor kunnen ze later een goede sportkeuze maken. De lessen beginnen altijd met een (tik)spel. Daarna worden de kinderen verdeeld in groepjes en gaan ze met hun groepje de bewegingsactiviteiten uitvoeren.

Ook tijdens deze gymlessen, komt de visie van Kiekeboe duidelijk naar voren met een veilige omgeving als basis voor ontwikkeling. Kinderen kunnen altijd om hulp vragen en tijdens het maken van de groepjes wordt ervoor gezorgd dat ieder kind bij één of meerdere kinderen in het groepje zit die hij/zij kent (bijv. kinderen uit dezelfde basisgroep, klasgenootjes, vriendjes/ vriendinnetjes).

Tijdens de bewegingsactiviteiten kan er altijd worden gedifferentieerd. Dit houdt in dat de oefening altijd makkelijker en moeilijker kan worden gemaakt of dat er een makkelijke en een moeilijke variant van de oefening gekozen kan worden. Op deze manier kunnen alle kinderen op eigen niveau bewegen waardoor er een ideale motorische ontwikkeling zal plaatsvinden. Voor de kinderen vanaf groep 4, zijn er keuzelessen zodat ze zich meer kunnen specialiseren in een sport. Op iedere sportdag wordt een andere sport gegeven. Bijvoorbeeld op maandag balsporten, op dinsdag turnen en op donderdag zelfverdediging. Ook tijdens deze lessen wordt veiligheid gewaarborgd door de groepssamenstelling tijdens de lessen, maar ook door de nadruk te leggen op respect en vertrouwen in elkaar en in jezelf. Hierdoor voelen de kinderen zich op hun gemak tijdens de lessen waardoor ze zich zullen ontwikkelen in de sport, maar ook daarbuiten. In verband met de hygiëne en veiligheid tijdens deze sportlessen, vragen wij aan deze kinderen om sportkleding mee te nemen. De advieskleding is per sport verschillend.

Kinderyoga op buitenschoolse opvang.

Rust en ontspanning zijn belangrijk bij de buitenschoolse opvang van Kiekeboe. Om dat te stimuleren wordt ook kinderyoga aangeboden. Yoga helpt kinderen ontspannen en zich bewust te worden van hun lichaam. Bovendien verbetert kinderyoga het zelfbewustzijn, het concentratievermogen, het zelfvertrouwen en de emotionele groei. Een les is heel afwisselend, met veel (rustige)muziek en spel. Plezier staat voorop, niets moet. Kinderyoga wordt gegeven in blokken van 6 weken. De lessen staan onder leiding van Els Kuipers. Zij is zowel pedagogisch medewerker als yogadocent.

7. Organisatie

7.1 Stichting Kinderdagverblijf Maarheeze

Kiekeboe wordt bestuurd door een toezichthoudend bestuur. Dit bestuur bestaat uit 3 leden; 1 voorzitter, 1 penningmeester en 1 ouderafgevaardigden. Naast het bestuur wordt de organisatie gestuurd door de directie bestaande uit Marja Kuipers. Er is ook een oudercommissie actief die fungeert als adviesorgaan.

De directie is te bereiken via onderstaande gegevens:

Stichting Kinderdagverblijf Maarheeze

Kijkakkers 1a

6026 ER Maarheeze

info@kiekeboe-maarheeze.nl

www.kiekeboe-maarheeze.nl

7.2 Interne klachtenregeling Stichting Kinderdagverblijf Maarheeze.

Kiekeboe treft een regeling wat betreft de afhandeling van klachten over:

- een gedraging van de houder of een bij de houder werkzame persoon jegens een ouder of kind.
- de overeenkomst tussen de houder en de ouder. (art 1.57b lid 1 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.)

Als ouders klachten hebben, kunnen ze die bespreken met een pedagogisch medewerker of met de directie. Komen ze er niet uit, dan kunnen de ouders een schriftelijke klacht indienen bij Kinderopvang Kiekeboe volgens de interne klachtenprocedure van de organisatie. Op een schriftelijke klacht krijgen ouders per omgaande een ontvangstbevestiging waarin wordt omschreven op welke termijn zij antwoord kunnen verwachten. Een interne klacht wordt afgehandeld door de directie van het kinderdagverblijf. De directie zal de klacht zorgvuldig onderzoeken. De ouder zal op de hoogte gehouden worden over de voortgang van de behandeling van de klacht. Ouders worden ten alle tijden uitgenodigd voor een gesprek om samen tot een oplossing te komen. Wij streven ernaar om de klacht, rekening houdend met de aard ervan, zo snel mogelijk af te handelen, uiterlijk binnen 6 weken. De ouder zal een schriftelijke oordeel van de klacht ontvangen. In het oordeel zal ook opgenomen worden welke maatregelen en op welke termijn deze zullen worden gerealiseerd. Zijn ouders niet tevreden dan kunnen zij gebruik maken van de externe klachtenregeling www.degeschillencommissie.nl nadat zij hun klacht eerst bij de directie van de Kinderopvang Kiekeboe hebben neergelegd.

7.3 Veiligheid- en gezondheidsbeleid.

Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijk werk, speel en leeromgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. De eisen waaraan het verplichte veiligheid – en gezondheidsbeleid moet voldoen zijn in de beleidsregels kwaliteit Kinderopvang nader uitgewerkt. Het veiligheid en gezondheidsbeleid ligt ter inzage op kantoor van Kiekeboe.

7.4 Toezicht door GGD- instanties.

Kiekeboe wordt circa een keer per jaar gecontroleerd door de toezichthouder van de GGD. Er is een toetsingskader voor de dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang. Hierin is vastgelegd naar welke kwaliteitsaspecten de toezichthouder kijkt en hoe hij tot een oordeel komt. De kwaliteitsaspecten die een toezichthouder beoordeelt zijn ingedeeld in, ouders, personeel en accommodatie. Ook is het pedagogisch beleid en praktijk opgenomen. Bij elke kwaliteitsaspect is een

beslisregel opgenomen waaruit duidelijk wordt aan welke voorwaarden moeten worden voldaan om te komen tot een positief oordeel. Hieronder valt ook de controle van een up to date veiligheid- en gezondheidsbeleid alsmede het daarop gevoerde actieplan. Het inspectierapport is te lezen op onze website; www.kiekeboe-maarheeze.nl

7.5 Stagiaires

Kinderdagverblijf Kiekeboe is een erkend leerbedrijf en op het kinderdagverblijf en de BSO zullen dan ook dagelijks stagiaires aanwezig zijn. De stagebegeleider zal de stagiaire begeleiden gedurende de stageperiode. In het begin zullen de stagiaire en de stagebegeleider wekelijks gesprekken voeren over de ontwikkeling van de stagiaire, die in het Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) wordt beschreven. Ook wordt er gekeken welke opdrachten er uitgevoerd moeten worden en wordt hiervoor een planning gemaakt, ook wel het Persoonlijk Activiteiten Plan (PAP) genoemd. Naar mate de stagiaire langer aanwezig is, kunnen de begeleidingsgesprekken om de week plaatsvinden. Als een stagebegeleider tijdens de begeleiding van een stagiaire tegen problemen aanloopt, kan de hulp van de stagecoördinator worden ingeschakeld.

Het doel van een stage, is om de student praktijkervaring te laten opdoen. Dit proces dient geleidelijk te verlopen. Daarvoor is per opleiding een tabel gemaakt die als leidraad gebruikt kan worden. (zie stagebeleid voor een concreet overzicht) In het begin zal een stagiaires voornamelijk observeren. Op die manier zal ze de kinderen en de werkwijze van het kinderdagverblijf leren kennen. Als een stagiaire toe is aan meer taken worden deze in overleg uitgevoerd. Een stagiaire is altijd boventallig en heeft nooit de eindverantwoordelijkheid.

8. Aanwezige protocollen.

Als gevolg van wet- en regelgeving wordt het handelen met betrekking tot veiligheid, hygiëne, ziekte en calamiteiten vastgelegd in onder meer protocollen.

Protocollen horen niet alleen op schrift te staan, het is juist belangrijk om regelmatig stil te staan bij de wijze van handelen. Pedagogisch medewerkers lezen regelmatig opnieuw de protocollen. Tijdens het werkoverleg komen de protocollen regelmatig aanbod zodat deze indien nodig worden bijgesteld. Protocollen die aanwezig zijn:

- Protocol pedagogisch medewerker / stagiaires
- Protocol preventie wiegendood
- Ziektebeleid
- Voedingsprotocol
- Hygiëne protocol
- Traktatiebeleid/snoepbeleid
- Luizenprotocol
- Vier ogen protocol
- Ruilbeleid en extra afname van dagdelen
- Protocol toedienen medicijnen en wondverzorging
- Vermissing kind.
- Vervoer kinderen buitenschoolse opvang
- Protocol slaapfeest
- Meldcode kindermishandeling
- Veiligheid en gezondheidsbeleid